

Фото: «ЛП»

УСІ ГАУБИЦІ «CAESAR» — УКРАЇНІ

Данія передала Україні усі наявні у неї на озброєнні самохідні гаубиці «Caesar», йдеться у «Twitter»-повідомленні Міністерства оборони України.

«Данія передала Україні усі зі своїх самохідних гаубиць „Caesar“. Справжній друг, який знає, що наша боротьба – це боротьба Європи», – йдеться у повідомленні.

Міністерство оборони долучило до допису відео перевезення гаубиць.

У грудні 2022 року Київ звернувся до Копенгагена з проханням надати гаубиці французького виробництва «Caesar». 30 січня

2023 року прем'єр-міністр Данії Метте Фредеріксен підтвердила передачу Україні 19 самохідних артилерійських установок «Caesar».

«Caesar» – це самохідна артилерійська установка нового покоління, яка дає можливість уражати противника на відстані 20 км і більше від лінії фронту з високою точністю.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ — КАВАЛЕР ОРДЕНА ПОЧЕСНОГО ЛЕГІОНУ ФРАНЦІЇ

Президента України Володимира Зеленського удостоїли найвищої нагороди Франції. Орден Почесного легіону вручив особисто французький президент Еммануель Макрон.

Церемонія нагородження візиту Зеленського в Париж. відбулась 8 лютого під час «Повага Україні та її на-

роду. Повага тобі, дорогий Володимире, за твою мужність і відданість», — заявив Макрон.

Зеленський подякував Макрону і присвятив нагороду всьому народу України.

«Великою честю для мене було отримати найвищу нагороду від Президента Франції – орден Почесного легіону. Це відзнака для всіх українців, всього нашого героїчного народу, нашого суспільства. Дякую!», – заявив президент України.

Фото: ОПУ

«ШВИДКІСТЬ ВРЯТУЄ ЖИТТЯ»

(«ГА»). — «Ми збільшимо і зробимо більш стійкою» допомогу Україні, заявив генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг під час брифінгу для преси в понеділок, 13 лютого. Він наголосив на необхідності пришвидшити надання Україні боєприпасів, палива та запасних частин, на тлі нових можливих наступів росії.

"Майже через рік після вторгнення, президент путін не готується до миру. Він розпочинає нові наступи", — заявив Столтенберг.

"Швидкість врятує життя, — додав він. — Якщо путін переможе в Україні, сигнал для нього та інших авторитарних режимів буде, що сила отримує винагороду. Це зробить світ більш небезпечним, а нас більш вразливими".

Єнс Столтенберг наголосив на важливості організації логістики: "Ключові речі, як боєприпаси, паливо та запасні частини мають прибути до України до того, як росія перебере ініціативу та полі бою".

Столтенберг відзначив зменшення запасів зброї у країн НАТО, через війну росії в Україні і закликав пришвидшити виробництво.

"Теперішня швидкість того, як Україна витрачає боєприпаси в багато разів перевищує наш поточний рівень виробництва", — сказав він і додав, що час на очікування боєприпасів великого калібру зріс з 12 до 28 місяців, а замовлення розміщені сьогодні, будуть виконані лише через два з половиною роки.

Столтенберг підтвердив плани НАТО збільшити цілі запасів боєприпасів в країнах Альянсу.

ЖИТТЯ ПРИФРОНТОВОЇ АВДІЇВКИ

(«РС»). — Жителі Авдіївки на Донеччині намагаються пережити суворі зимові місяці та російські ракетні обстріли, оскільки побоювання щодо нового наступу москви зростають.

Джерело: AFP

Під час затишшя між обстрілами 8 лютого жителі Авдіївки, наприклад, 71-річна Любов Степанова (праворуч), швидко заготовляють вкрай необхідні дрова. російські війська, за різними даними, повільно зміцнюються на Донеччині.

55-річний лікар Віталій Ситник. 3 жовтня він єдиний лікар, який ще живе в місті.

ІСТОРИЧНЕ РІШЕННЯ: УГКЦ В УКРАЇНІ ПЕРЕХОДИТЬ НА НОВИЙ КАЛЕНДАР

З 1 вересня 2023 року Українська Греко-Католицька Церква в Україні переходить на новий стиль для нерухомих свят із збереженням чинної Пасхалії. Про це заявив Голова УГКЦ Блаженніший Святослав у прямому ефірі «Живого телебачення», повідомляючи рішення Архисерейського Синоду УГКЦ в Україні щодо календарної реформи.

«Взявши до уваги численні прохання віруючих та провівши попередні консультації із духовенством та монашеством нашої Церкви про назрілу потребу реформи Літургійного календаря УГКЦ в Україні, а також зважаючи на душпастирські рації: УГКЦ в Україні перейти з 1 вересня за новим стилем (початок Індікту) 2023 року Божого на новий стиль для нерухомих свят із збереженням чинної Пасхалії», — йдеться у 1-му пункті 5-ї постанови 93-ї сесії Архисерейського Синоду УГКЦ в Україні, яка відбулася 1-2 лютого 2023 у Львові-Брюховичах.

Відповідно до цього рішення, вже з 1 вересня цього року всі нерухомі свята УГКЦ в Україні святкуватиме за новим стилем. Зокрема, Різдво Христове — 25 грудня, Богоявлення — 6 січня, Благовіщення Пресвятої Богородиці — 25 березня, Покров Пресвятої Богородиці — 1 жовтня, Святого Миколая — 6 грудня тощо.

«Я б наголосив: це не тільки Різдво! Під час дискусій і приготування до нашого Синоду ми не говорили про Різдво, але про всі свята, які належать до нерухомого циклу. Бо це абсолютно проти будь-яких літургійних правил змінювати дату святкування лише одного свята. Не можна змінювати дату Різдва, переносючи на 25 грудня, а всі інші залишати за старим стилем», — пояснив Блаженніший Святослав.

Перехід на новий стиль відбудеться саме 1 вересня, адже в цей день розпочинається новий літургійний рік.

Парафії, які ще не готові до такого кроку,

матимуть можливість, із дозволу свого єпископа, до вересня 2025 року святкувати нерухомі свята за старим стилем (Різдво Христове — 7 січня, Богоявлення — 19 січня, Благовіщення — 7 квітня тощо). «Для тих парафій чи поодиноких громад, які відчувають себе ще не готовими до такого кроку (за окремим благословенням єпархіального єпископа), залишити можливість літургійного життя за юліанським календарем на період до 2025 року Божого», — йдеться у 2-му пункті 5-ї постанови Синоду.

Пасху і всі пов'язані з нею свята УГКЦ в Україні відзначатиме за старим стилем, як раніше.

«Ми переходимо на новий стиль лише для нерухомих свят. Ми вирішили залишити поки що Пасхалію такою, якою вона є сьогодні. Актуальна Пасхалія залишається в силі», — сказав Голова УГКЦ.

За словами Предстоятеля, календарна реформа УГКЦ в Україні матиме два етапи. Зараз зроблений перший крок. Щодо святкування Пасхи, то єпископи «вирішили трохи зачекати».

Блаженніший Святослав пояснив, що у 2025 році відзначатиметься 1700-річчя Першого Вселенського Собору. Готуючись до цього ювілею, ведеться спільна праця в діалозі між Римом і Константинополем над оновленою Пасхалією, згідно з якою усі християни світу святкуватимуть Пасху в один день.

«Будемо разом працювати, долучатися до процесів вселенського християнства для реформи Пасхалії. Сподіваюся, що це буде справа, хоч недалекого, та все ж майбутнього», — додав Голова УГКЦ.

Голова УГКЦ зазначив, що коли робили опитування, то владики постановили собі: якщо буде близько 70% тих, хто підтримує рішення про реформу, тоді можемо рухатися вперед. «А виявилось, що є підтримка майже 90%, і то практично в кожній єпархії. Тобто бажання та потреба календарної реформи виявилася набагато вищою, ніж ми могли сподіватися, і це не може не тішити», — наголосив Блаженніший Святослав, попросивши при цьому всіх вірних послухати голосу своєї Церкви-матері та зберігати єдність й одноставність під час проведення календарної реформи.

Текст і фото:
Департамент інформації УГКЦ

Відійшла у вічність Марія Шкамбара —
відома представниця української громади
у Канаді та світі

(13.11.1941 - 03.02.2023)

Марія Шкамбара була провідником української громади упродовж багатьох десятиліть.

Була Головою Крайової Управи Об'єднання Жінок Ліги Визволення України (ОЖ ЛВУ, а тепер Ліга Українок Канади), головою відділу ОЖ ЛВУ у Торонто, головою Комітету Українок Канади в Торонто, Головою Світової Федерації Українських Жіночих Організацій та Другою заступницею Президента Світового Конгресу Українців.

Понад п'ять десятиліть громадської праці на місцевому та світовому рівнях принесли Марії Шкамбарі заслужену любов, пошану та визнання.

Марія Шкамбара була відзначена почесними нагородами і медалями: у 2018 р., отримала найвищу нагороду Світового Конгресу Українців — медаль Святого Володимира Великого. Серед високих державних відзнак Марії Шкамбари — орден княгині Ольги від Президента України, Медаль з нагоди 125-ліття Канади від генерал-губернатора Канади, медаль Королеви Єлизавети II від уряду Канади та нагорода «Жінка року» від міста Торонто. 2019 р. відзначена нагородою СФУЖО «Берегиня українського роду».

Марію Шкамбару пам'ятатимуть як впливового провідника, громадську діячку, ініціаторку та організаторку незліченних громадських заходів та ініціатив, надзвичайну українку, велику патріотку України.

Висловлюємо співчуття рідним та близьким покійної.

Вічна їй пам'ять!

«Гомін України»

АМЕРИКА З ВАМИ

(Уривок з промови Президента США Джо Байдена за «Радіо Свобода»)

7 лютого Президент США Джо Байден виступив із щорічною промовою «Про стан держави» перед американським Конгресом. Серед присутніх у залі була і посол України у США Оксана Маркарова. Президент США попросив її встати, коли промовляв слова про підтримку України у відсічі агресії росії. Разом із Маркаровою піднявся весь Конгрес США. Конгресмени і запрошені особи аплодували стоячи.

Про агресію росії і роль США у світі Президент Байден сказав наступне:

— Наша сила полягає не лише у прикладі, який показує наша сила, а й у силі нашого прикладу. Пам'ятайте, що світ спостерігає за нами.

Рік тому я виступав у цій залі — лише через кілька днів після того, як владімір путін розв'язав свою жорстоку війну проти України.

Цей напад викликає в пам'яті спогади про смерть та руйнування, яких зазнала Європа під

час Другої світової війни.

Вторгнення, на яке пішов путін, стало випробуванням століття. Випробуванням для Америки. Випробуванням для всього світу.

Чи зможемо ми відстояти наші основні принципи?

Чи відстоюватимемо ми суверенітет?

Чи відстоюватимемо право людей жити вільно без тиранії?

Чи станемо ми на захист демократії? Адже цей захист є важливим для нас усіх, бо він зберігає світ, і не дає можливості потенційним агресорам загрожувати нашій безпеці та процвітання.

Через рік ми знаємо відповідь: так, ми це зробили!

Разом ми зробили те, що Америка завжди робить найкраще:

- ми повели світ за собою;
- ми об'єднали НАТО;

- ми створили глобальну коаліцію;
- ми виступили проти агресії путіна;
- ми підтримали український народ.

Сьогодні тут пані посол України у Сполучених Штатах. Вона представляє свою країну і мужність свого народу.

Пані посол, Америка єдина у нашій підтримці вашої країни. Ми будемо підтримувати вас стільки, скільки буде потрібно.

Наша країна працює задля більшої свободи, більшої гідності та більшого світу, не лише в Європі, а й усюди...

Фото: «РС»

ВИВІЗ З АВСТРІЇ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ ДО РФ

Через незаконний вивіз членом організації з Австрії до російської федерації двох українських дітей, Уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець заявив, що виходить зі складу Європейського інституту Омбудсмана та демонстративно пошматував членський квиток організації.

Про це пише "Рубрика", посилаючись на "Facebook" українського омбудсмана.

"Надіслав терміновий лист членам Європейського інституту омбудсмана про вихід із цього об'єднання. Цей крок став наслідком того, що двох українських дітей, які перебували на території Республіки Австрія через російську збройну аг-

ресію, "правозахисник Європейського інституту омбудсмана (ЄІО)" вивіз на територію рф.

За інформацією ЗМІ, це зробив доктор Йозеф Зігеле, Генеральний секретар ЄІО, член правління ЄІО та заступник омбудсмана Тіролю. Владою Австрії розпочате офіційне розслідування щодо дій Й. Зігеле, зазначив Лубінець.

Омбудсмен підкреслив, що дії Зігеле є порушенням Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни. Лубінець також заявив, що насильницька передача дітей у цій ситуації "є однією з ознак геноциду".

Фото: «День»

ЮВІЛЕЙНІ БАНДЕРІВСЬКІ ЧИТАННЯ

10 лютого в Києві відбулися ювілейні Х Бандерівські читання на тему «Філософія української перемоги. Візія Великої України». Присвятили захід тим, хто своє життя поклав за Велику Україну та заради нашого майбутнього.

Подія відбулась у партнерстві з Національним музеєм Революції Гідності та за технічної підтримки компанії «IQConference».

Хочемо наголосити – Х Бандерівські читання витворені у фронтових умовах. Засновник заходу Юрій Сиротюк та частина учасників тримали включення з фронту. У цей день захисники взяли на себе ще один обов'язок. Для нас вони розмірковували про те, як облаштувати Україну після перемоги, які геополітичні завдання перед нами постають та як посприяти утворенню національних держав на рештках російської імперії.

Прикметно, що Х Бандерівські читання відбулися завдяки спільнокошту. Великою українською родиною було зібрано 233,383 грн. та 200 доларів на організацію Бандерівських читань та друк книги «Філософія української перемоги. Візія Великої України». Таким чином, українці самі визначили вагомість заходу й тем, на яких ми сфокусувалися.

Відтак слухачі цієї безпрецедентної візонерської події почули доповіді від вояків, науковців, студентів та громадських діячів.

Учасників заходу привітали Голова ОУН (б) Олег Медуніца, лідери ВО «Свобода» та «Правого сектору» Олег Тягнибок і Андрій Тарасенко, заступник директора Українського Інституту Національної Пам'яті Володимир Тилішак, директор Музею Революції Гідності Ігор Пошивайло, голова Тернопільської обласної ради Михайло Головка.

Доповіді виголосили відомі українські науковці Олександр Сич, Леонтій Шипілов, Петро Іванишин, Володимир Панченко, Богдан Галайко, Юрій Олійник, Василь Деревінський та інші.

Також відбулися дві світоглядні дискусії.

У блоці «Україна після перемоги: план внутрішніх перетворень» учасники розглянули питання післявоєнної відбудови України: внутрішньополітичні перетворення, які держава має пройти для встановлення балансу соціальної і національної справедливості, а також кроки, що дозволять створити сприятливий економічний клімат. Крім того – механізми залучення мільйонів українців, що виїхали за кордон, до творення міждержавної політики та збереження національної пам'яті.

У блоці «Світ з Великою Україною і без Росії: нові перспективи» йшлося про наступне:

– Як спонукати західних союзників прийняти нашу ідею розпаду росії на національні держави як обов'язкову умову української перемоги у війні?

– Як США і решта Західного світу ставитимуться до України, яка перемогла у війні: держави з мільйонним військом, великою кількістю західного озброєння і суттєвим авто-

ритетом щонайменше на регіональному рівні? Чи не будуть вони налаштовані вороже до свого потенційного конкурента?

– Як у разі вступу України в ЄС нейтралізувати політику вивіщення прав меншин над більшістю? Зокрема у боротьбі за повне скасування московської ідеологічної присутності в Україні, позбувшись їхнього язика, літератури, інтерпретації історії і церкви.

– Чи отримає кремль достатню підтримку від Китаю, Ірану і Північної Кореї для того, щоб витримати протистояння із Заходом?

«Час Великих викликів потребує Великих Людей. Великих Людей народжують Великі Ідеї і Чини.

Степан Бандера є уособленням Великої Ідеї і Чину. Ідеї українського націоналізму. Ідеї, Вищої за власне життя. В ім'я життя Нації і Держави.

Щороку з часу Революції Гідності ми проводимо Бандерівські читання як світоглядний Майданчик Синергії людей Ідеї та Чину. Людей, які знають, що націоналізм – це природний імунітет нації, життєво необхідний для захисту, збереження та утвердження Державності та Нації.

Але тепер, в умовах екзистенційного «бути чи не бути», цього замало. Україна має не просто зберегтися і

вижити, Україна має стати Великою. Моральним лідером світу, геополітичним гравцем», – підсумовує мету заходу засновник Бандерівських читань, захисник Бахмута у складі 5-го окремого штурмового полку Юрій Сиротюк.

Також під час Х Бандерівських читань відбулося нагородження переможців Конкурсу есе для молоді «Філософія української перемоги. Візія Великої України». У конкурсі взяло участь 58 юних візонерів. Гранатометний взвод 5 Окремого штурмового полку забезпечив призовий фонд для трьох лауреатів у розмірі 22 тисяч гривень. Найкращі есеї увійшли до збірника Бандерівських читань.

Наприкінці події відбулася презентація збірника наукових робіт та есеїв.

Захід організував Недержавний аналітичний центр «Українські студії стратегічних досліджень». Партнери заходу: Національний музей Революції Гідності, Музей національно-визвольної боротьби Тернопільщини, гранатометний взвод 5 Окремого штурмового полку, Армія Інформ, освітня ініціатива «Хлопці з лісу», ГО «Український студент». Технічний партнер – компанія «IQConference».

Довідка: Проект «Бандерівські читання» був заснований 2014 року в розпал Революції Гідності як інтелектуальне обговорення бандерівських ідей та вироблення візії української держави.

Він традиційно відбувається в перших днях лютого в час створення Організації Українських Націоналістів 1929 р. як руху, який поставив за мету встановлення Української соборної самостійної держави, її збереження та розвитку.

Фото: «УП»
НАЦ «УССД»h

ПУТІН ШУКАЄ ГРОШІ НА ВІЙНУ

Уряд рф обговорює з великим бізнесом «одноразовий добровільний внесок» до федерального бюджету

Про це заявив перший віцепрем'єр рф Андрій Білоусов.

«Є 'windfall tax', таке поняття у податковій практиці, як одноразове стягування податків. Це зараз опрацьовується. Опрацьовується разом із бізнесом. Розглядається це як історія добровільна, бізнес у цьому бере активну участь», — заявив Білоусов.

Він пояснив, що це пов'язано з тим, що у багатьох компаній у 2022 році фінансові результати «були дуже плюсові», підсумки минулого року «були дуже хороші».

Водночас він запевнив, що про підвищення податків для російського бізнесу на постійній основі не йдеться.

Якою може бути сума «добровільного внеску»,

коли вона надійде до бюджету і які конкретно компанії змусять його сплачувати, Білоусов не уточнив.

Також російське видання «The Bell» дізналося, що у грудні влада кремля запропонувала бізнесу заплатити разовий внесок до бюджету на 200-250 млрд. рублів. Бізнес мав пропозицію збільшити у 2023 році податок на прибуток.

БІЖЕНЦІ З УКРАЇНИ НЕ ПОСПІШАЮТЬ ПОВЕРТАТИСЬ ДО ДОМУ

НБУ погіршив прогноз щодо повернення українців, які емігрували за кордон через війну з росією. Як це впливає на економіку України.

Влітку настрої мігрантів на повернення збільшувалися, проте взимку він змінився. Масове повернення, на думку аналітиків НБУ, може розпочатися не раніше наступного року.

Не повертаються через перебої зі світлом та холод

Кількість українців, які перебувають за кордоном, у першому кварталі цього року, за прогнозами НБУ, становитиме 9 млн. осіб, в той час, як в листопаді минулого року їх було 7,6 млн.

У свіжому Інфляційному звіті НБУ (за січень 2023 р.) аналітики приходять до висновку, що кількість мігрантів з України цього року залишатиметься високою, а охочих повернутись на батьківщину буде менше, ніж очікувалось раніше.

“Хоча сальдо мігрантів за кордоном наприкінці 2022 р. відповідало оцінкам НБУ, кількість перетинів кордону (як на в'їзд, так і на виїзд) виявилася більшою, ніж очікувалось”, — йдеться у звіті.

Упродовж літа й початку осені налаштованість мігрантів на повернення збільшувалася. Але удари по інфраструктурі, що викликали перебої з електроенергією, а також настання холодів негативно вплинули на їх схильність якнайшвидше повернутися. Водночас значної активізації виїздів не відбулося. Ймовірно, більшість тих, хто хотів виїхати, у тому числі через побоювання складної зими, вже поза межами України, а інші певним чином адаптувалися.

Унаслідок збереження високих безпекових ризиків та проблем з енергопостачанням упродовж 2023 р. кількість мігрантів поза межами України залишатиметься високою. У міру послаблення цих ризиків повернення поживається, водночас можуть дещо активізуватися і виїзди після скасування воєнного стану з метою об'єднання родин.

Чисте повернення мігрантів розпочнеться лише у 2024-2025 рр., але буде меншим, ніж прогнозувалось раніше.

Водночас не всі експерти вважають, що наразі є аж така велика кількість біженців, як рахує Національний Банк України.

Так, Олександр Охрименко, президент Українського аналітичного центру каже, що поки йде війна, зрозуміло, що повернеться лише частина біженців. Хоча й зараз чимала частина емігрантів уже повернулася. Фактично зараз за кордоном перебуває не більше 1,5 млн. біженців. Просто немає обліку і часто у нас рахують за перетинанням кордону, а серед них не всі біженці, частина — просто, які люди їдуть за кордон і потім повертаються.

На думку експерта, є лише проблема з біженцями з району бойових дій, їм просто нема куди повертатися і ось вони справді поки цього не роблять. Є такі, у яких житло на окупованій території чи там, де точаться бої, вони чекають на закінчення війни, повернення територій під контроль України. У багатьох помешкання потребує ремонту або й зовсім зруйноване вщент, куди їм повертатися?

Як біженці впливають на економіку України

Думки щодо того, як біженці впливають на економіку України різняться.

З одного боку України втрачає людський капітал — споживачів, платників податків, працівників. Саме наявність великої кількості біженців у НБУ називають однією з причин очікування значного дефіциту поточного рахунку.

На думку аналітиків НБУ, цього року вищими, ніж очікувалося, будуть витрати вимушених мігрантів за кордоном через довше збереження безпекових ризиків. І лише у 2024 р. українці активніше повертатимуться з-за кордону.

Міграція, як внутрішня, так і зовнішня, негативно впливатиме на український ринок праці.

“На ринок праці продовжує впливати велика кількість переселенців у межах України та мігрантів в інші країни”, — вважають в НБУ.

Також деякі експерти кажуть про те, що український бюджет недоот-

римує через те, що біженці платять податки в країні перебування.

Так, Максим Оришак, аналітик компанії “Центр біржових технологій” каже, що податкові нестачі боляче б'ють по українському бюджету, і мігранти з України роблять вагомий внесок у ці втрати. На його думку, якби багаті українці залишилися в Україні, то ці податки не довелось б сплачувати в ЄС. Компанії та їх власники виявилися не підготовленими до такого розвитку подій у політичному світі, як війна. Крім того, щоб своєчасно легалізуватися та не піддавати свої сім'ї ризику повернення в Україну, бізнесмени перевозили компанії, рахунки та згодні були на будь-які умови.

Проте, з іншого боку, українці, які перебувають за кордоном надсилають перекази в Україну, чим посилюють її економіку.

Так, О. Охрименко каже, що не бачить негативного впливу від біженців на економіку країни. Навпаки, для неї є плюси. За минулий рік українці, які перебувають за кордоном, перерахували в Україну більше ніж 13 млрд. дол.

Водночас НБУ погіршив прогноз переказів трудових мігрантів в Україну цього року з 16,4 млрд. дол. до 15,9 млрд. дол.

На 2024 р. прогноз підвищений з 13,8 млрд. дол. до 15,0 млрд. дол. У 2025 р. очікується 14,8 млрд. дол.

Мігранти з України поповнюють скарбницю країн перебування

Країни, до яких мігрують українці, часто скаржаться на те, що їм важко утримувати біженців. Проте, за оцінками МВФ, у довгостроковій перспективі чистий фіскальний ефект для Європи від припливу біженців з України буде позитивним.

Про це йдеться й у дослідженні НБУ “Вплив українських мігрантів на економіки країн — реципієнтів”.

Українці активно шукають роботу та інтегруються у європейський ринок праці. Приплив робочої сили та витрати українських мігрантів за кордоном є позитивними чинниками для економік країн перебування, хоча значний приплив мігрантів створює

низку викликів, зокрема для державних фінансів.

“Водночас чистий фіскальний ефект для Європи в довгостроковому періоді буде додатним, оскільки українці активно інтегруються в європейський ринок праці та платять податки”, — йдеться у дослідженні НБУ.

Витрати українських мігрантів підтримують економіки країн перебування насамперед через приватне споживання (частково нівелюючи негативний вплив повномасштабної війни росії проти України на реальне приватне споживання в ЄС).

Географічна та культурна наближеність України до Європи, наявність діаспори, а також статус тимчасового захисту сприятимуть збільшенню участі вимушених мігрантів у робочій силі.

Європейський центральний банк очікує, що коефіцієнт участі у робочій силі країн єврозони українських мігрантів працездатного віку становитиме від 25% до 55% у середньостроковій перспективі.

Найбільший вплив очікується у Чехії (2,2%), Польщі (2,1%), Естонії (1,9%) та ще у кількох країнах (Угорщині, Латвії, Словаччині, Литві, Румунії) — від 1% до 1, 5%.

Держави, в яких проживають наші біженці отримують до свого бюджету достатньо грошей аби утримувати тих українців, які потребують соціального захисту.

Приміром українські біженці у Польщі сплатили податків на 2 млрд. євро від початку повномасштабного вторгнення російських збройних сил в Україну. В країні підраховали, що це втричі більше, ніж Польща витратила на допомогу переселенцям. Різниця пішла на користь польської держави.

“Фактично, якщо податки, сплачені українцями, перевищують фінансову підтримку з боку Польщі, то виходить, що багаті українці сплатили утримання своїх співгромадян. Різниця пішла на користь польської держави”, — каже М. Оришак.

Подібні процеси відбуваються і в інших країнах ЄС.

**Вікторія Хаджирадєва,
«Кореспондент»**

«УКРАЇНСЬКА НІЧ» У МАНІТОБІ

Канадський клуб «Дофін Кінгз», який виступає в юніорській Гокейній лізі Манітоби (MJHL), провів традиційну для себе «Українську ніч». Команда провела поєдинок у формі в кольорах українського національного стяга, прізвища гравців на спині теж були написані українською, перед матчем дитячий хор виконав наш національний славень. Відбувалися виступи українсько-канадських музичних колективів. Вихід гравців на лід оголошували українською мовою.

Дофін — місто українських емігрантів. Їх — близько 40% населення. Команда «Дофін Кінгз» була заснована у 1930-х.

Зауважимо, що за «Кінгз» віднедавня виступає голкіпер національної збірної України Дмитро Кубрицький.

*Фото: НС «Dauphin Kings»
«Фейсбук» Федерація хокею
України is in Dauphin, MB*

КІЛЬКОМА РЯДКАМИ

- Військова приватна компанія «Вагнер» визнана Верховною Радою України міжнародною злочинною організацією.
- Комісія з питань роботи зі службовою інформацією в апараті Міністерства внутрішніх справ України скасувала гриф «Для службового користування» зі справ галузевого державного архіву МВС, які стосуються масових депортацій населення з території Західної України в 1940-х та 1950-х роках.
- У зв'язку з війною проти України очільники кремля наказали проінспектувати та відремонтувати бомбосховища по всій країні, перевірки проходять навіть у найвіддаленіших регіонах рф.
- Від початку повномасштабного вторгнення в Україні загинула щонайменше 461 дитина. Найбільше постраждало дітей у Донецькій області — 443, Харківській — 270, Київській — 123, Херсонській — 86, Запорізькій — 84, Миколаївській — 83, Чернігівській — 68, Луганській — 66, Дніпропетровській — 63.
- Від 24 лютого до жовтня 2022 року через неспровоковану війну росії проти України обірвалось життя 14 тисяч мирних українців. 17,7 мільйона людей в Україні потребували гуманітарної допомоги, а 7,5 мільйона українців — виїхали до Європи. Такі цифри представив на виконавчій раді генеральний директор ВООЗ Тедрос Адханом Гебреесус.
- Верховна Рада призначила Василя Малюка на посаду голови Служби безпеки України. Раніше він виконував обов'язки керівника спецслужби. За пів року перебування на посаді в.о. керівника Служби безпеки України Василя Малюка запам'ятали викриттями шпигунів та корегувальників вогню росії, а найскандальнішою стала кампанія пошуку російських зв'язків в УПЦ московського патріархату. Роль СБУ на чолі з Малюком в історії з вибухом на Кримському мості досі оповита легендами.
- Німеччина схвалила передачу 187 танків «Leopard 1» для ЗСУ.
- Верховна Рада призначила виконувача обов'язків міністра внутрішніх справ Ігоря Клименка на посаду голови МВС. За відповідну постанову проголосував 321 депутат.
- Німеччина надасть Україні танки «Leopard 1» та «Leopard 2». Однак, крім того, до кінця місяця до нашої України прибудуть ракети для ППО та зенітні самохідні артилерійські установки «Gerard». Про це заявив міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус під час візиту до України.
- Американський генерал Бен Годжес вкотре запевнив, що вірить у звільнення тимчасово окупованого Криму до кінця літа 2023 року. Однак для цього є дуже важлива умова. Звільнення Криму залежить від того, чи нададуть партнери достатньо далекобійної високоточної зброї.
- Олімпійські та Паралімпійські національні комітети Норвегії, Швеції, Ісландії, Фінляндії та Данії виступили зі спільною заявою. Вище названі країни категорично проти повернення спортсменів з росії та білорусії до спортивних міжнародних змагань.
- Мер столиці Франції Анн Гідалго змінила свою думку і виступила проти того, щоб російські спортсмени змагалися у Олімпійських іграх 2024 року у Парижі. Гідалго сказала, що вона "не виступає за" дозвіл росіянам змагатися як нейтральним особам або під прапором Олімпійських ігор, що свідчить про зміну її позиції минулого місяця, коли вона стверджувала, що спортсмени не повинні бути позбавлені можливості брати участь у змаганнях. «Поки триває ця війна, ця російська агресія проти України, неможливо йти парадом, ніби нічого не відбувається, щоб делегація прибула до Парижа, а на Україну сиплються бомби», — сказала Гідалго.
- Міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус вважає, що світ жив би значно краще, якби в ньому не було російського диктатора владіміра путіна. «Ядерна загроза з боку росії мене не надто лякає. Одне — те, що відбувається всередині, а інше — те, що відбувається у пропаганді. Зрештою ніхто з нас не знає, що робить путін, але це не повинно заважати нам надавати розумну підтримку спільно з нашими союзниками», — сказав Пісторіус у Києві.

Фундація Будучність

Фундація Будучність - зростає, розвивається і діє згідно сучасних потреб нашої громади, але має впевнену візію на майбутнє.

Кожна пожертва, спрямована на підтримку громадських, культурних, історичних та освітніх зусиль в Канаді, є важливим знаком довіри і підтримки діяльності нашої Фундації.

2282 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N9 Phone: (416) 763-3388 Fax: (416) 763-4512 Website: bcufoundation.com

МИ ПІДТРИМУЄМО

- Історичні проекти та культурні заходи
- Медичні та гуманітарні проекти
- Важливі видання
- Документальні фільми
- Концерти та музичні записи
- Молодь та спорт
- Освітні, наукові, дослідницькі публікації та виставки
- Громадські заходи, конференції, семінари
- Проекти, направлені на зміцнення добробуту українців

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM

OMNI - BC
неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться Forum TV!

Рекламуйтеся або станьте спонсором частини програми!

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

ForumTV Canada

@ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

ПІСНЯ УКРАЇНИ

РАДІОПРОГРАМА

SONG OF UKRAINE

Новини, події, вітання та пісні на замовлення
З понеділка до п'ятниці 7:30 вечора на хвилі 1320AM
В прямому ефірі www.cjmr1320.ca

Song Of Ukraine, 9 Plastics Ave, Etobicoke ON M8Z 4B6
Телефон редакції: 416-572-8251
Email: sofuradio@gmail.com
Facebook: facebook.com/SOFUradio

РЕДАКТОР ТА ВЕДУЧА НАТАЛКА ПОПОВИЧ

"Homin Ukrainy" Publishing Co. Ltd. 9 Plastics Ave., Toronto, Ont. M8Z 4B6

Tel.: (416) 516-2443 Fax: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com
Суспільно-політичний тижневик
Видає Видавнича Спілка "Гомін України"
з обм. пор. у Торонті Онтаріо Канада.
Виходить щовівторка (46 разів в році)

«Гомін України» – орган Українських
Державницьких Організацій Канади

Голова редакційної колегії – д-р Олег Романишин
Редактор газети – Оксана Соколик

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА
YEARLY SUBSCRIPTION

PUBLICATION MAIL

Канада: \$75

Canada: \$75

STANDARD MAIL

Канада: \$100

3CA: \$120 USD

міжнародні: \$250

Canada: \$100

USA: \$120 USD

international: \$250

Редакція не повертає надісланих матеріалів і не веде листування в їх справі, застерігає право їх скорочувати та справляти. Статті, підписані прізвищем чи ініціалами, не є обов'язково висловом становища редакції. У матеріалах з України збережено правопис оригіналу. Оголошення до кожного чергового числа приймаємо телефоном або письмово до П'ЯТНИЦІ, год. 1:00 по пол. За зміст оголошень редакція не відповідає. Річники "Гомону України" та англомовного додатку "Ukrainian Echo" можна замовляти в електронному форматі.

СТОЛИЦЯ ШТАТУ НЬЮ-ЙОРК СТАЛА МІСТОМ-ПАРТНЕРОМ БУЧІ

Відбулося підписання відповідної угоди.

Столиця штату Нью-Йорк — місто Олбані — стала першим американським містом-партнером Бучі.

Про це повідомив Бучанський міський голова Анатолій Федорук.

Угоду про співробітництво і партнерство мер Бучі і міський голова Кейті Шієн підписали в понеділок, 6 лютого. Домовилися про обмін досвідом між містами у сферах освіти, медицини та на управлінському рівні.

Пані Шієн висловила неймовірну підтримку бучанцям і Україні, наголосивши, що ми точно не самі в цій нічим не спровокованій війні.

*Фото: «Фейсбук» Анатолія Федорука
Інна Бірюкова, «Вечірній Київ»*

СБУ ВИКРИЛА, ЩО КОМПАНІЇ ДРУЖИНИ МЕДВЕДЧУКА ФІНАНСУВАЛИ РОСГВАРДІЮ ТА МВС РФ

Служба безпеки ліквідувала масштабну схему підпільного фінансування російських окупаційних угруповань з боку громадян України.

Зокрема, до організації оборудки причетна Оксана Марченко, дружина підозрюваного у державній зраді Віктора Медведчука.

Саме вона є кінцевим бенефіціаром мережі київських компаній і підприємств в Ялті, які переводили мільйонні суми на рахунки російської національної гвардії та мвс рф в окупованому Криму.

Встановлено, що ці компанії платили рашистам, нібито, за «охорону нерухомості Медведчука» на території півострова.

Крім цього, бізнес-структура Марченко регулярно поповнювала російський бюджет у вигляді сплати «податків і зборів».

Загальна сума здійснених платежів на користь країни-агресора становить більше ніж 50 млн. у гривневому еквіваленті.

Для реалізації схеми Оксана Марченко зареєструвала в Ялті товариство зі статутним капіталом у понад 1 млрд. російських рублів.

Для його створення задіяла активи трьох підконтрольних інвестиційних компаній, які розташовані у Києві.

Потім «кримська» фірма підписала відповідні «охоронні» угоди зі структурами росгвардії та мвс рф.

За даними слідства, після початку повномас-

штабного вторгнення рф компанія Марченко продовжила фінансувати бюджет рашистів.

Під час 11 обшуків на об'єктах нерухомості дружини Медведчука, офісах її київських компаній та за адресами проживання їхніх топменеджерів співробітники СБУ виявили:

- документи, комп'ютери, флешки та мобільні телефони із доказами оборудок,
- печатки та банківські картки, які фігуранти використовували у незаконній діяльності.

На підставі зібраних доказів слідчі Служби безпеки повідомили Оксані Марченко та очільниці афілійованої фірми у Криму про підозру за ч. 3 ст. 110-2 Кримінального кодексу України (фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України).

Наразі вирішується питання щодо повідомлення про підозру керівникам трьох київських компаній, причетних до злочинної схеми.

Зловмисникам загрожує покарання до 8 років ув'язнення з конфіскацією майна.

Заходи з викриття злочину проводили співробітники СБУ Івано-Франківської області та Головного управління контррозвідального забезпечення об'єктів критичної інфраструктури та протидії фінансуванню тероризму СБУ за процесуального керівництва Івано-Франківської обласної прокуратури.

МАЄМО ВЛАСНУ ІСТОРІЮ: ДАΝІЛОВ РІЗКО ВІДРЕАГУВАВ НА «КОРЕЙСЬКИЙ СЦЕНАРІЙ» ДЛЯ УКРАЇНИ

Україна не повторюватиме історії інших країн. Війна завершиться виключно поразкою росії.

Про це пише "РБК-Україна" з посиланням на "Twitter-акаунт" секретаря РНБО Олексія Данілова.

Як відзначив Данілов, Україна не має наміру повторювати нав'язані ззовні сценарії щодо завершення війни.

"Україна — не Корея. Тут не буде 38-го року чи інших паралелей, чужих історій та нав'язаних ззовні сценаріїв. Координати, куди має йти "російський військовий корабель", задані, змін не передбачається, Збройні сили України працюють", — написав Данілов.

Сергій Пишкін, «РБК-Україна»

У ШВЕЙЦАРІЇ ЗАГОВОРИЛИ ПРО ВІДМОВУ ВІД НЕЙТРАЛІТЕТУ ЗАДЛЯ УКРАЇНИ

Швейцарські політики вважають, що забороняючи реекспорт швейцарської зброї, країна допомагає росії, а не дотримується нейтралітету.

Дедалі більше голосів у Швейцарії лунають на користь зміни політики нейтралітету, яка б дозволила постачати Україні зброю та боєприпаси, виготовлені Швейцарією. Про це у понеділок, 6 лютого, повідомляє "Reuters".

"Ми хочемо бути нейтральними, але ми є частиною західного світу", — сказав агентству Тьєррі Буркарт, лідер Партії лібералів "FDP" (одна з найбільших у Швейцарії), яка подала пропозицію уряду дозволити реекспорт зброї в країни з демократичними цінностями, подібними до швейцарських.

Він також додав, що Швейцарія не має підтримувати росію.

"У нас не повинно бути вето на те, щоб забороняти іншим допомагати Україні. Якщо ми робимо це, то підтримуємо росію, а не дотримуємось нейтральної позиції", — сказав він.

Агентство пише, що подібної думки дотримуються швейцарські соціал-демократи та зелені ліберали.

Проти змін виступають у Партії зелених. Там кажуть, що поступки на користь України можуть стати "слизькою доріжкою" до скасування всіх обмежень, що було б несумісним із нейтралітетом Швейцарії.

Прихильником дотримання нейтралітету залишається Швейцарська народна партія (SVP). Її представники вважають відповідний закон основою миру та процвітання країни, але деякі з них зазначають: ситуація, що склалася навколо заборони, негативно впливає на збройову галузь Швейцарії.

Тим часом соціопитування "Sotomo" показало, що 55% респондентів у Швейцарії виступають за дозвіл на реекспорт зброї в Україну. Якби це питання проводили до війни, то відповідь, ймовірно, була б меншою за 25%, заявили організатори опитування.

*Олена Качуровська,
«Кореспондент»*

КУЛЯ – ШПИГУН З КИТАЮ. ЧОГО ЗЛЯКАЛИСЯ США

Нове загострення між США та Китаєм пов'язане з появою у повітряному просторі Штатів китайського аеростату. Держсекретар Ентоні Блінкен через це відклав візит до Пекіна, наміченого на 5-6 лютого. Після того, як американці збили кулю, влада Китаю попередила США про те, що “залишають за собою право вжити всіх необхідних контрзаходів”. Деякі аналітики вважають, що інцидент може мати далекосяжні наслідки у протистоянні Китаю та США.

Що за куля

Міністерство закордонних справ Китаю підтвердило, що помічений у США аеростат належить Китаєві. Однак у МЗС Китаю стверджують, що це дослідний аеростат, який використовується переважно з метеорологічною метою. Під впливом вітру, йдеться у заяві, він втратив управління та “сильно відхилився від курсу”.

Проте 4 лютого американці все одно збили кулю. Спостереження за об'єктом Пентагон вів кілька днів;

президент США Джо Байден наказав збити його ще 1 лютого, проте військові не робили цього, побоюючись руйнувань на землі. У результаті аеростат збили, коли він опинився над американськими прибережними водами; для цього в повітря було піднято винищувачі F-22.

Сенс появи

Аеростат — технологія, яка, як вважається, залишилася в минулому. Навряд чи аеростат-розвідник зможе дати нову інформацію Китаю, який раніше отримував дані із супутників.

Експерти припускають, що поява аеростата в повітряному просторі США може бути сигналом китайської влади, який вони вирішили надіслати напередодні візиту держсекретаря США Ентоні Блінкена до Китаю.

Зокрема, таку думку висловив експерт з Китаю Інституту оборони та стратегічних досліджень Сінгапуру Бенджамін Хо. Він підкреслив, що Китай має безліч більш ефективних засобів для шпигунства за інфраструктурою США, тому він припус-

тив, що метою запуску аеростата було вивчення реакції американської влади у відповідь.

“Цілком можливо, що виявлення і було метою. Китай міг використати кулю, щоб без ризику серйозної ескалації продемонструвати свої технологічні можливості для проникнення в повітряний простір США”, — припустив Артур Голланд Майкл із Ради Карнегі з етики у міжнародних відносинах.

Інші експерти вважають, що аеростати не варто недооцінювати і вони можуть бути ефективним способом збирання розвідувальних даних. Ключові переваги аеростатів — це їхня дешевизна, а також керованість, яка дозволяє їм затримуватися на одному місці та збирати інформацію про певну область з відносно близької відстані протягом тривалого часу.

Реакція у США

У Пентагоні заявили, що це не перший китайський аеростат над територією США — щонайменше три польоти було зафіксовано ще за часів

президентства Дональда Трампа, проте тоді це відбувалося лише над прикордонними територіями. Представники адміністрації Трампа, у свою чергу, стверджують, що військові не повідомляли про це, а сам колишній президент заявив, що такі звинувачення висувуються, щоб відвести критику від адміністрації Байдена.

Республіканці, пише “CNN”, розкритикували Байдена за відмову відразу ж збити повітряну кулю. Не виключено, що тепер президентові США доведеться зайняти жорсткішу публічну позицію з приводу інциденту. Це, у свою чергу, може викликати негативну реакцію Пекіну — і в результаті ускладнить нормалізацію відносин Китаю та Сполучених Штатів, на яку влада обох країн розраховувала напередодні візиту державного секретаря США Ентоні Блінкена до Пекіна. Через аеростат візит Блінкена вже було відкладено на невизначений термін, проте остаточно не скасовано.

«Кореспондент»

«ПОВЕРНІТЬ КУРИЛИ ТА ЗАБИРАЙТЕСЯ З УКРАЇНИ»

У щорічний День північних територій в Токіо японський уряд та цивільні групи проводять мітинг, під час якого закликають росію повернути "незаконно окуповані" японські острови біля берегів Хоккайдо (у РФ їх називають Південними Курилами).

Про це повідомляє японське видання "Kyodo News".

Видання зазначає, що формулювання "незаконна окупація" використовується вперше за останні п'ять років.

"Цілком неприйнятно, що північні території досі не повернуті після незаконної окупації їх радянським союзом 77 років тому", — йдеться у заяві, ухваленій на мітингу.

Прем'єр-міністр Фуміо Кісіда у своєму виступі на заході ви-

словився за повернення чотирьох островів, що утримує росія.

Японія ввела санкції проти росії через її агресію проти України, що спонукало Москву з березня минулого року призупинити переговори про укладення мирного договору та двосторонні програми безвізового обміну, зокрема ту, що дозволяє колишнім жителям Японії відвідувати могили своїх предків на островах.

Кісіда висловив сподівання на відновлення такого обміну між двома країнами, назвавши цю мету "одним із головних пріоритетів" у японсько-російських відносинах.

Він також сказав, що уряд зберігає свою позицію, згідно з якою він прагнучим "врегулювати територіальне питання з росією та підписати повоєнний мирний договір, попри нинішній тяжкий стан двосторонніх відносин".

Японія заявляє, що радянський союз незаконно захопив острови Ітуруп, Кунашир, Шикотан та групу островів Хабомаї невдовзі після капітуляції Японії у Другій світовій війні 15 серпня 1945 року.

російське пропагандистське агентство тасс повідомляє, що мітинг відбувається біля посольства РФ у Токіо. Його учасники кричать японською та російською "Забирайтеся з північних територій!", "Відавайте наші острови!".

Також, за даними пропагандистів, на автомобілях учасників акції, крім японських, встановлені українські прапори. "Забирайтеся з України", — скандують вони через гучномовці.

Тарас Здоровило,
«УМ»

ЗАЛУЖНИЙ ТА ЖАДАН РАЗОМ ПІДПИСАЛИ КНИЖКИ ДЛЯ ВЕЛИКОГО ЗБОРУ НА АВТОМОБІЛІ ДЛЯ ЗСУ

Головнокомандувач Збройних сил України Валерій Залужний і письменник, музикант, волонтер Сергій Жадан разом підписали книжки, які розіграють між тими, хто пожертвує на підтримку українського війська.

Про це повідомив у «Фейсбуці» Сергій Жадан, передає «Укрінформ».

«З паном Генералом напідписували книжок, тож долучайтесь. Великий збір на автомобілі для ЗСУ! Спільно з видавництвом «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» даруємо книжки за донати! Це 10 книжок 10 ювілейного видання «Динамо Харків» з автографами Головнокомандувача ЗСУ Валерія Залужного та моїм», — розповів письменник.

Він зазначив, що 100 грн. — це один квиток у розіграванні книжки, 200 — два квитки, 300 — три і т. д. Обмежень у сумі пожертви немає.

Збір триватиме до 15 лютого. А 17 лютого вибірково буде визначено 10 переможців. І одну книгу подарують за найбільшу пожертву.

«Усі зібрані кошти використаємо на потреби українського війська, зокрема автомобілі, які рятують і зберігають життя наших військових. Крок за кроком рухаємося до нашої перемоги. Спасибі всім, хто долучається. Дякуємо всім, хто бореться за Україну», — додав Жадан.

Фото з «Фейсбук» Сергія Жадан

ВІЗИТ ЗЕЛЕНСЬКОГО ДО ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Уранці 8 лютого президент Володимир Зеленський вирушив до Великої Британії. Про візит президента стало відомо, коли голова держави уже був на шляху до Лондону.

У межах візиту до Великої Британії Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Прем'єр-міністром Сполученого Королівства Ріші Сунаком.

Голова держави висловив подяку британському народу та особисто Ріші Сунаку за всебічну підтримку України в протидії російській агресії. Він наголосив, що Сполучене Королівство є нашим надійним партнером і другом, який став одним із світових лідерів у допомозі Українській державі.

«Дякую за зусилля щодо зміцнення обороноздатності України, за надану гуманітарну та фінансову допомогу після початку повномасштабної агресії, за підтримку українців, які вимушено покинули свої домівки через російську війну», – сказав Володимир Зеленський.

Президент поінформував Прем'єр-міністра Великої Британії про ситуацію на фронті та ключові потреби Збройних Сил в озброєнні та військовій техніці. Він наголосив на важливості отримання

Україною необхідної зброї від союзників для того, щоб зупинити російський наступ і звільнити всі тимчасово окуповані українські території.

Під час зустрічі Володимир Зеленський і Ріші Сунак обговорили оборонну співпрацю та весь комплекс питань двостороннього порядку денного: реалізацію формули миру, євроатлантичну інтеграцію України, майбутню підтримку з боку Великої Британії, можливість залучення британської сторони до повоєнної відбудови нашої країни, а також низку інших перспективних проєктів.

Окремо обговорювалося питання недопущення російських і білоруських спортсменів до участі в Олімпійських іграх 2024 року в Парижі.

У межах візиту до Великої Британії Володимир Зеленський зустрівся з Королем Чарльзом III

Під час візиту до Великої Британії Президент України Володимир Зеленський був прийнятий Королем Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії Чарльзом III.

Ця зустріч стала першою аудієнцією Голови

Української держави у британського монарха за всю історію українсько-британських відносин.

Володимир Зеленський привітав Короля Чарльза III з нещодавнім сходженням на престол і побажав миру й процвітання британському народові.

Президент України також висловив подяку британцям та уряду Його Величності й наголосив на тому, що Сполучене Королівство є одним із найближчих і найважливіших союзників України.

Текст і фото: ОПУ

УКРАЇНСЬКИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ РОСІЯ НАМАГАЄТЬСЯ ЗНИЩИТИ; МИ ЦЬОГО НЕ ДОЗВОЛИМО

виступ Президента на спеціальному пленарному засіданні Європарламенту

9 лютого 2023 року

Шановна пані Президент, дорога Роберто!

Я дякую тобі за ці потужні слова й дякую за твою особисту увагу – дуже важливу увагу для України. Дякую за вашу й за твою принциповість, енергійність – дві якості, які ми незмінно бачимо в час теперішньої боротьби за Європу й поєднання яких завжди є передумовою прогресу. Європі пощастило, що в цій залі, у найбільшому парламенті Європи, у Європейському парламенті, принциповість та енергійність мають абсолютну більшість. Я дякую вам.

Шановні представники Європи!

Шановні лідери Європи!

Усі ми, європейці, кожен і кожна із сотень мільйонів людей на нашому континенті суміщаємо ці два статуси – представників Європи та лідерів Європи. У такому суміщенні відображається те, що наша Європа – сучасна Європа, мирна Європа – дає світу. «European way of life». Європейський шлях життя. Європейський спосіб життя. Європейські правила життя.

Коли кожен і кожна мають значення. «When the law rules» – верховенство права.

венство права.

Коли держави прагнуть бути соціальними, а суспільства – відкритими. Коли різноманіття є цінністю, а цінності різних поєднані справедливою рівністю.

Коли кордони непорушні, але їхній перетин не відчувається.

Коли люди вірять у завтра й готові вийти на площу, щоб вибороти своє завтра. Коли між президентом і протестувальником лише один-єдиний бар'єр, і це – чесні вибори.

Це наша Європа. Такі наші правила. Такий наш «way of life».

І для України і «t's way home», шлях до свого дому.

Зараз я тут, щоб захистити шлях додому нашого народу. Усіх українців, усіх українок. Різного віку та різних політичних переконань. Різного соціального статусу, різного погляду на релігію. Різної особистої історії, але однієї з вами усіма європейської історії.

«Ukrainian European way of life»

намагаються знищити тотальною війною. Але для чого?

Щоб після українського європейського способу життя знищити європейський шлях як такий. Для кожного з усіх 27 елементів «of the European way of life». Двадцяти семи країн Євросоюзу. Ми цього не дозволимо.

Ця тотальна війна зараз, яка була розв'язана росією, – вона не лише за територію в тій чи іншій частині Європи.

Її загроза не лише в тому, що є диктатор із шаленими запасами радянської зброї та підживленням зброєю від інших диктатур, зокрема від іранського режиму.

Щоб бути здатним вести цю війну, кремль послідовно, крок за кроком, рік за роком знищував те, що ми бачимо в основі нашої з вами Європи.

Священна цінність людського життя була повністю знищена і в росії. Там для влади ніхто не має значення, окрім тих, хто всередині кремлівських стін, їхніх рідних та «гаманців». Всі інші для них, для кремля, усі 140 мільйонів громадян – лише тіла, здатні нести зброю – зброю в

► Український...стор. 10

БОЙОВІ ЛІТАКИ – ДЛЯ УКРАЇНИ, КРИЛА – ДЛЯ СВОБОДИ

Виступ Президента Володимира Зеленського
перед обома палатами парламенту Великої Британії

Народе Сполученого Королівства та його почесні представники!

Усі жителі Англії та Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії!

Усіх земель, які були домом для хоробрих душ відтоді, як виникла Європа!

Я прибув сюди й стою перед вами від імені хоробрих. Від імені наших бійців, які зараз в окопах та під ударами ворожої артилерії. Від імені наших зенітників і всіх захисників неба, які оберігають Україну від ворожої авіації та ракет. Від імені наших танкістів, які воюють за повернення нашого законного кордону. Від імені наших призовників, які зараз проходять підготовку, зокрема тут, у Великій Британії, – дякую, Британіє – і які потім будуть відправлені на фронт – кваліфіковані, екіпіровані й готові до перемоги.

І від імені кожного батька й кожної матері, які чекають своїх хоробрих синів і доньок додому з війни.

Пане спікере!

Пам'ятаєте, трохи більш як два роки тому ми бачилися з вами тут, у парламенті. Для мене це була велика честь. Ми пили чай. Говорили про наших людей, наші країни, політичні традиції України та Великої Британії.

Пане Прем'єр-міністре! Ріші!

Коли ми з вами сьогодні бачилися, я сказав вам, що розкажу у своєму виступі в парламенті одну історію. Історію про мої відчуття під час мого першого візиту до Лондона як Президента восени 2020 року.

Була насичена програма. Королівські Високості Вільям і Кетрін. Букінгемський палац. Авіаносець британських Королівських Військово-Морських сил. Вестмінстер. Даунінг-стріт. І, звісно ж, військові кімнати. Там є крісло. Відоме крісло Черчилля.

Працівник музею усміхнувся й запропонував мені тоді сісти в це крісло. Крісло, з якого віддавалися військові накази. І запитав, що я відчуваю. І я сказав, що, безумовно, щось відчуваю.

Лише зараз я знаю, що це було за відчуття. Всі українці його дуже добре знають. Це відчуття того, як хоробрість проводить тебе через найнеймовірніші труднощі, щоб урешті-решт винагородити тебе перемогою.

Пані та панове!

Я дякую вам за вашу хоробрість! Велика подяка від усіх нас! Так, прошу, всі оплески вам!

Лондон був із Києвом із першого дня! З перших секунд і хвилин повномасштабної війни.

Британіє, ти почала допома-

гати, коли світ ще не встиг зрозуміти, як реагувати. Борисе, ти об'єднав інших, коли це здавалось абсолютно неможливим. Дякую тобі.

Ви всі тоді показали вашу сміливість і характер. Сильний британський характер.

Ви не поступилися Україною. А отже, ви не поступилися своїми ідеалами. А отже, ви не поступилися духом цих великих островів. Дуже дякую вам!

Наші країни бачили різні часи. Наші народи захищали свободу у Другій світовій війні. Нас розділяла залізна завіса. Наші люди пережили кризи й зростання, інфляцію, періоди соціальних втрат і соціальних здобутків.

Було важко, але ми завжди знаходили в собі сили й витримку, щоб рухатися вперед і досягати результатів.

І це – основа наших і ваших традицій.

Українці й британці перемогли страх війни й отримали час насолодитися миром.

Хай там із чим ми стикалися на різних етапах нашої й вашої непрості історії, і ви, і ми, і все людство досягли одного результату: зло прогало.

Ми завжди будемо перемагати зло. Це лежить в основі наших – але також і ваших – традицій.

Однак горизонт ніколи не залишається чистим надовго. Щойно старе зло переможене, нове намагається підняти голову.

Чи відчуваєте ви, що й цього разу зло впаде? Я бачу це у ваших очах зараз. Ми думаємо з вами однаково. Ми знаємо, що свобода переможе. Ми знаємо, що росія програє. Ми знаємо, що перемога змінить світ! І це буде зміна, якої світ давно потребує.

Сполучене Королівство разом із нами йде до найважливішої перемоги за час нашого життя. Це буде перемога над самою ідеєю війни.

Після нашої з вами перемоги будь-який агресор – незалежно від розмірів – знатиме, що на нього чекає, якщо він посягне на міжнародний правопорядок.

Будь-який агресор, який спробує посунути кордони силою. Який нестиме руйнування й смерть іншим народам. Який спробує подовжити свою диктатуру завдяки чужій крові у злочинних і неспровокованих війнах, як це робить кремль.

Будь-який агресор програє.

Пані та панове!

Ми вже досягли значних результатів. І ми повинні докласти всіх зусиль, щоб перетворити наші досягнення на фундамент майбутньої архітектури глобальної безпеки.

Світ потребує вашого, Брита-

ніє, лідерства так само, як він потребує української хоробрості.

Коли почалося повномасштабне вторгнення, ми разом з вами, Британіє, разом зі США та іншими союзниками сформували справжню коаліцію друзів. Це дуже важливо.

Ви були серед тих небагатьох, хто допоміг іще до початку широкомасштабного вторгнення – саме так, як буде необхідно щоразу в майбутньому, щоб запобігти агресії...

Ви почали допомагати превентивно.

Ми маємо зробити цей принцип превентивної допомоги тому, кому загрожує агресія, і превентивних санкцій проти того, хто погрожує агресією, базовим принципом світової антивоєнної політики.

Ми створили коаліцію «NLAW» і «Javelin», які зупинили просування російської армії з першого ж дня вторгнення.

Ми створили коаліцію артилерійських снарядів і коаліцію протиповітряної оборони, які дають нам змогу рятувати життя цивільного населення, наших жінок, дітей і літніх людей у наших містах від жорстокої російської окупації й ракетного терору.

Ми створили потужну санкційну коаліцію. Ваше лідерство в захисті міжнародного правопорядку шляхом санкцій проти держави-терориста не викликає сумніву. І ми маємо пройти цим шляхом до того моменту, коли росія буде позбавлена будь-якої можливості фінансувати війну.

Найважливіше, що разом із G7 ми створили коаліцію цінностей. Коаліцію, яка захищає світовий порядок, заснований на правилах, і правах людини.

Коаліцію, яка спрацює так, що у світі з часом просто не залишиться «сірих» зон, у яких життя людини не має значення.

Щоб так і було, має бути справедливість.

Кожен, хто інвестує в терор, повинен за це відповідати. Кожен, хто інвестує в насильство, повинен відшкодувати збитки тим, хто постраждав від терору, агресії чи інших форм державного насильства.

На таких принципах базуються наші пропозиції про створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії росії проти України та спеціального компенсаційного механізму, який відшкодує збитки від війни за рахунок російських активів.

Справедливість – це один із десяти елементів нашої формули миру, яку запропонувала Україна

«ВОЇНИ СВІТЛА. ВОЇНИ ДОБРА»

«Укрпошта» запускає у продаж нову марку «Воїни світла. Воїни добра».

Терористична організація росія місяцями намагається знищити нашу критичну інфраструктуру. Щоб ми занепали духом, ослабли чи здалися. Але вони необачно забули, з ким воюють.

Завдяки «надзвичайникам», які 24/7 працюють над відновленням пошкоджених об'єктів, у нас є можливість вмитися теплою водою, зігрітися вдома та приготувати запашну каву. Недооцінити їхній внесок неможливо!

«Воїни світла. Воїни добра» — наша подяка та присвята цим людям. Тож марки названо на честь цих професій — «Дорожники», «Зв'язківці», «Енергетики», «Водопостачальники» та «Газовики».

Тираж поштового блоку — 300,000 примірників. Номінал кожної марки — М (відповідає тарифу на пересилання неперіоритетного простого листа масою до 250 г у межах України). Автор випуску — Олександр Нікітюк.

Дата введення в обіг марки — 15 лютого.

Фото: Укрпошта

ЗАХИСНИКИ МАРІУПОЛЯ — «ЛЮДИ 2022 РОКУ»

Оборонців Маріуполя, зокрема бійців полку «Азов», литовський журнал «VALSTYBĖ», що висвітлює політичні та економічні теми, назвав «Людьми 2022 року».

Про це повідомляється на сайті часопису.

«Це фото захисника Маріуполя Михайла Діанова облетіло світ і ще раз нагадало про героїчну боротьбу українських захисників у Маріуполі. Тоді батальйон «Азов» на чолі з Денисом Прокопенком в оточенні значно більших сил росії захищав позиції на меткомбінаті «Азовсталь» протягом трьох місяців. Тому ми обрали захисників Маріуполя «Людьми світу 2022 року»: їхня жертва докорінно змінила хід, а також саме сприйняття війни», — зазначили в редакції.

Редактор «VALSTYBĖ» Едуардас Ейгірдас, звертаючись до читачів, підкреслив, що сьогодні народ України ціною свого життя захищає не лише свою країну, а й нас у Литві. І завдяки героїзму українців сьогодні Литва стала набагато безпечнішою. Тож, додав він, треба це цінувати та берегти.

Фото: 0629.com.ua

Олена Черкасець, «УМ»

☛ Бойові...стор. 10

УКРАЇНСЬКИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ РОСІЯ НАМАГАЄТЬСЯ ЗНИЩИТИ

виступ Президента на спеціальному пленарному засіданні Європарламенту

➔ Закінчення з стор. 8

Україну, зброю на полі бою, тримати інших у покорі чи самим бути в покорі.

Верховенство насильства й покірності – ось «rules» там, замість права.

Російський режим не лише ненавидить будь-що, будь-яку соціальність і будь-яке різноманіття, а й свідомо інвестує у ксенофобію та намагається зробити частиною нормальності на нашому континенті все те нелюдське, що було в 1930-х та 1940-х роках.

Але чи це навічно? І це питання для всіх нас. Відповідь – ні! Ні!

Європо! Ми захищаємося від найбільш антиєвропейської сили сучасного світу. Ми захищаємося. Ми, українці, на полі бою разом із вами.

Я дякую вам за те, що ми захищаємося разом!

І ми мусимо захиститися!

І це важливо не лише для держав Європи. Не лише для спільнот Європи.

Хоч би ким ми були, ми завжди боремося проти зневаги. Хоч би де ми жили, ми завжди робимо ставку на добросовісність. Хоч би про що ми з вами мріяли для своїх дітей, для своїх онуків, безумовним тлом для цих наших мрій є мир – мир і безпека.

Чи буде все це можливим, якщо не здолати антиєвропейську силу, яка прагне вкрасти у нас із вами, у нас усіх Європу? Ні. Лише наша перемога все це гарантуватиме – кожну з наших із вами спільних європейських цінностей. Наша обов'язкова перемога!

Шановні представники Європи! Шановні лідери Європи! Шановні пані та панове депутати!

Шановні працівники Європейсько-го парламенту та інших європейських інституцій!

Шановні журналісти! Шановні працівники служб безпеки, військові, поліцейські, рятувальники!

Шановні працівники муніципалітетів! Дипломати! Вчителі! Професори! Науковці! Шановні лікарі, водії та працівники портів! Фермери!

Шановні промисловці й робітники промислових підприємств! Власники бізнесів – малих і великих, банків!

Шановні енергетики й залізничники!

Шановні студенти, школярі! Профспілкові активісти, представники громадських організацій!

Шановні режисери й артисти! Адвокати, судді, екологи, правозахисники!

Доля Європи ніколи не залежала лише від політиків. Не має бути такої ілюзії й зараз.

Кожен і кожна з вас важливі. Кожен і кожна з вас здатні вплинути на наш спільний результат. На нашу спільну перемогу.

Ці оплески точно не мені. Ці оплески за вдячність – я хочу подякувати вам усім у Європі, у сотнях міст, містечок, хто підтримав Україну в цій історичній боротьбі. Дякую вам!

Я хочу вам подякувати – усім, хто допомагав нашим людям, нашим звичайним людям, нашим переселенцям. Хто закликав своїх лідерів збільшувати підтримку – підтримку захисту цих наших звичайних людей. Хто виходив на площі, хто ставив питання, хто поширював правду про російську агресію. Хто утримувався від спокус російської дезінформації і хто поруч із нами в боротьбі за

життя. В боротьбі за Європу. Я дякую вам!

Я дякую всім, хто допомагає Україні життєво необхідним постачанням. Зброєю та амуніцією. Енергетичним обладнанням і паливом. Тисячами речей, без яких не витриматися в цій тотальній війні.

Я дякую вам, шановні пані та панове депутати, і тобі особисто ще раз, Роберто, за те, що своїми рішеннями ви незмінно захищаєте європейський спосіб життя. Завжди захищаєте «Ukrainian European way of life».

Ви ухвалювали сміливі рішення та зміцнювали європейську амбіцію бути домом справедливості й свободи.

Я пригадую перші дні повномасштабного вторгнення, коли російська амбіція зламати нас і всю Європу ще була зухвалою. Коли російська агресія ще тільки починала ламати свої зуби об нашу оборону.

Європейський парламент уже тоді, 1 березня, на 6-й день повномасштабної війни ухвалив резолюцію з підтримкою не просто нашої держави, а статусу кандидата на вступ у Євросоюз для нашої держави.

Це була візія, яка мотивувала нас бути стійкими й залишатися на нашому шляху. Дякую.

Сьогодні ж на засіданні Європейської ради я матиму нагоду особисто подякувати головам держав, урядів Європи, чий рішення за цей рік справді дали нашому континенту змогу зробити те, що попередня хвиля лідерів вважала неможливим.

Європа нарешті звільняється від руйнівної залежності від російського викопного палива. Європа очищується від корупційного впливу російського олігархічного бізнесу. Єв-

ропа захищається від інфільтрації агентів російських спецслужб, які розглядали Європу вже навіть як місце для полювання на опонентів російської диктатури.

Вперше у своїй історії Європейський Союз надає військову допомогу такого масштабу. І вперше в історії готує, я вірю, позитивну оцінку внутрішніх реформ у європейській країні, яка захищається в цій тотальній війні та водночас, воюючи, модернізує свої інституції.

Ми наближаємося до Євросоюзу. Україна буде членом Євросоюзу! Україна, що перемагає! Членом Євросоюзу – Євросоюзу, що перемагає!

Дорогі друзі!

Можливо, раніше дехто ще не відчував усю міць європейського шляху – «European way of life». І тепер ми разом, Україна й країни ЄС, зробили нашу міць очевидною.

Чому це можливо? Бо ми поєднуємо принциповість та енергійність. Ми всі рівні в тому, що представляємо Європу, і добросовісні в тому, що кожен є лідером Європи у своєму конкретному житті.

Ми не покладаємося на слова – ми діємо. Ми не пасуємо перед ворогом – ми стоїмо. Ми не втрачаємо часу – ми змінюємося і ми змінюємо.

Європа завжди залишатиметься вільною. Поки ми разом і поки ми дбаємо про нашу Європу!

Дбаємо про «European way of life».

Я дякую всім вам! Я запрошую всіх вас в Україну!

Слава усім українцям і українкам, хто в бою!

Слава Україні!

Фото: ОПУ

БОЙОВІ ЛІТАКИ – ДЛЯ УКРАЇНИ, КРИЛА – ДЛЯ СВОБОДИ

➔ Закінчення з стор. 9

й підтримала Британія. Я дякую вам за вашу готовність застосувати формулу!

Як я вже казав, зараз українські солдати навчаються в Британії. Зокрема, керувати танками «Challenger». Вашими основними бойовими танками. Це танкова коаліція в дії, і я дякую тобі, Ріші, дякую за цей потужний оборонний крок – за танкову допомогу.

Коаліція ракет дальнього радіуса дії – найновіша з усіх. Вона дасть нам змогу змусити зло повністю відступити з нашої країни, знищивши його схованки в глибині окупованих територій.

І це все – не лише про зброю. Ми разом довели, що світ справді допомагає тим, хто відважно відстоює свободу. І таким чином прокладає шлях до нової історії. Історії світу, який уміє бути швидким у допомозі. Який уміє бути швидким у обороні. Який уміє бути принциповим у темні часи. Який сумлінно виконує договори та домовленості. Який не дає злочинцям утекти від правосуддя. Який уміє долати право вето, якщо

ним зловживають. Який уміє не боятися й перемагати.

Такою має бути нова реальність вільного світу! Я впевнений у цьому.

Однак зло все ще поруч, і битва триває. Так, ми знаємо, чим вона закінчиться і як ми почуватимемося в день перемоги.

Щодня ми продовжуємо платити життями, болем і сльозами за наближення перемоги. Життями наших героїв, яких ми втрачаємо в боях. Життями наших героїв, які щодня беруть на себе смертельні ризики, щоб урятувати якомога більше наших солдатів і цивільних.

Сьогодні я матиму честь зустрітися з Його Величністю Королем. Для мене це буде справді особливий момент. Зокрема тому, що я передам йому від усіх українців слова подяки за підтримку, яку Його Величність надавав їм, коли ще був Принцом Уельським.

Я також маю намір сказати йому дещо дуже важливе для майбутнього не лише України, а й для майбутнього Європи. У Великій Британії Король – пілот Військово-Повітряних сил. А в Україні сьогодні кожен пілот

Військово-Повітряних сил – це роль для нас, для наших сімей.

Бо їх так мало, вони такі цінні, що ми, піддані наших королів, робимо все можливе й неможливе, щоб світ забезпечив нас сучасними літаками, щоб розширити можливості й захистити пілотів, які захищатимуть нас.

Я пишаюся нашими Повітряними силами. І я привіз подарунок від них вам, Британіє. Відкрийте, будь ласка. Я поясню. Це шолом справжнього українського пілота. Він один із найуспішніших наших асів. І він один із наших королів. А на шоломі напис: «Ми маємо свободу. Дайте нам крила, щоб захистити її».

Я вірю, що цей символ допоможе нам сформуванню нашу наступну коаліцію – коаліцію літаків.

Звертаюся до вас і світу з простими, але дуже важливими словами. Бойові літаки – для України! Крила – для свободи!

Велика Британіє!

Ми з вами однаково хочемо миру, але змушені протистояти люті, яка прагне позбавити нас назавжди й миру, і всього іншого, що є цінним у житті.

На жаль, людська природа дозволяє злу визрівати. Потім воно виступає проти людства. Воно руйнує і вбиває. Воно починає агресію й ламає людські життя.

Ми з вами вже боролися разом проти такого зла. Ми з вами вже маємо досвід перемог над злом, яке породжує людська природа.

Я не кажу зараз, що після цієї війни жодних воєн уже не буде. Неможливо повністю стерти зло з людської природи. Але в наших силах – гарантувати словами й справами, що світлий бік людської природи перемагає. Той бік, який ми з вами поділяємо. І це понад усе.

Дякую за увагу!

Дякую за підтримку!

Йдучи з парламенту Британії два роки тому, я дякував вам за прекрасний англійський чай. Сьогодні, йдучи з парламенту, я хочу подякувати всім вам заздалегідь за англійські літаки.

До речі, скоро п'ята година.

Хай живе Велика Британія і хай живе Король!

Слава Україні!

СТЕФАНИШИН-ПАЙПЕР – ТРЕТЯ УКРАЇНКА У КОСМОСІ

Гайдемарі Стефанишин у студентські роки (uagr.org)

Перший політ Стефанишин-Пайпер на багаторазовому транспортному космічному кораблі “Атлантик” відбувся з 9 по 21 вересня 2006 року. Місія STS-115 мала на меті відновлення будівництва Міжнародної космічної станції (МКС), яке призупинилося після катастрофи шаттла “Колумбія” у 2003 році. Гайдемарі виконала два виходи у відкритий космос загальною тривалістю 12 годин 8 хвилин, під час яких встановлювала на станції сегменти фермових конструкцій із сонячними батареями.

Таким чином, Гайдемарі стала загальною 447-ю людиною в космосі, 43-ю жінкою, яка виконала космічний політ, і 8-ю представницею прекрасної статі, яка здійснила вихід у відкритий космос.

Для учасників місії STS-115 щоранку з центру управління польотами передавали улюблену музику одного з астронавтів (так званий “wake-up call”). На четвертий день польоту для Гайдемарі передали українську пісню на слова поеми Тараса Шев-

Гайдемарі Стефанишин-Пайпер – офіційний портрет NASA (spaceflight.nasa.gov)

дала: “Те, як красиво виглядає наша планета з космосу – неможливо передати словами... Дуже легко було знайти Чорне море, Крим, я знайшла ріку Дніпро, і Київ я знайшла із космосу”.

шими особами держави, першим космонавтом незалежної України Леонідом Каденюком і своїми родичами-українцями.

У пізнішому інтерв’ю згадувала: “Мої двоюрідні брати і сестри влаштували незабутнє прийняття, пригощали національними стравами, наготували подарунків. Я досі відчуваю теплоту зустрічей з ними й сердечно вдячна їм за увагу до мене та моєї родини. Нині я отримую від численних родичів листи, у яких вони запрошують ще раз приїхати на батьківщину мого батька”.

Президент України Віктор Ющенко Указом від 1 лютого 2007 року № 61/2007 “за мужність і відвагу, виявлені в освоєнні космічного простору, зміцнення дружби між українським та американським народами” нагородив астронавтку орденом княгині Ольги III ступеня.

У середині жовтня того ж року Стефанишин-Пайпер знову відвідала Київ для участі в міжнародному жіночому саміті “Vital Voices”. Цей захід було присвячено проблемам економічного й політичного розвитку, захисту жінок від насильства, протидії епідемії ВІЛ/СНІДу.

Вдруге в космос Гайдемарі літала з 15 до 30 листопада 2008 року на багаторазовому транспортному космічному кораблі “Індевор” (місія STS-126). Цього разу вона виконала три виходи у відкритий космос загальною тривалістю 20 годин 34 хвилини, брала участь у розширенні площі МКС і монтажу нового обладнання.

У липні 2009 року Гайдемарі пішла із загону астронавтів NASA, щоб повернутися до служби у Військово-морських силах. Два роки командувала дивізією морських сил Кардерок у штаті Меріленд. Має звання капітана ВМС США, що в Україні відповідає званню капітана 1-го рангу.

Спілкуючись зі ЗМІ, Гайдемарі Стефанишин-Пайпер часто підкреслює своє українське походження. Серед захоплень називає підводне плавання, біг, їзду на роликах і ковзанах. А в одному з інтерв’ю заявила, що найбільшим своїм пріоритетом вважає родину.

Фото: «VI»

Владлен Марасєв, «VI»

Гайдемарі Стефанишин-Пайпер (перша зліва у третьому ряді) разом з іншими астронавтами на зустрічі з Президентом США Джорджем Бушем у Білому домі, 23 жовтня 2006 року (nasa.gov)

ченка “І мертвим, і живим, і ненародженим...” у виконанні українського гурту з Лондону. З собою в космос вона брала прапор України та емблему Пласту (“лілейку”). Про свої враження від польоту розпові-

Після успішного завершення космічного польоту астронавтка вперше в житті вирушила до України. 28 січня – 1 лютого 2007 року вона відвідала Київ, Львів, рідне село свого батька – Якимів. Зустрілася з пер-

Гайдемарі Стефанишин-Пайпер серед українських родичів (uagr.org)

Леонід Каденюк зустрічає Гайдемарі Стефанишин-Пайпер в аеропорту “Бориспіль” (pinchukfund.org)

ДЕРУСИФІКАЦІЯ РОБИТЬ КИЇВ КРАЩИМ

Київ активно позбувається совєтсько-російської топо-німіки.

Це нова хвиля українізації міста після проведеної раніше декомунізації. Вона робить нашу столицю більш українською та європейською.

Тому геть не розумію дивної ініціативи врятувати назву Повітрофлотського проспекту, яку придумали більшовики в 1923 році для вшанування «Красного Воздушного флота (Червоного Повітряного флоту)».

Її автори закликають «не дамо знищити історію Києва», але історія нашого міста не зводиться до совкової.

Не помічати совєтських коренів цієї назви — це як вірити, що Дніпропетровськ було названо на честь апостола Петра, а не більшовика Петровського.

Декомунізація, десовєтизація, дерусифікація Києва — роблять місто кращим.

Володимир В'ятрович

ГОЛОВА МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ ПРИЇХАЛА У КИЇВ

6 лютого до Києва прибула Беттіна Штарк-Ватцінгер, яка пообіцяла і надалі підтримувати Україну.

Міністерка освіти та науки Німеччини Беттіна Штарк-Ватцінгер приїхала до Києва на запрошення українського колеги Сергія Шкарлета. Про це німецька чиновниця на-

військовому, так і в цивільному плані. Це потрібно і сьогодні, під час війни, але також і з метою відбудови», — йдеться у повідомленні.

Фото: «Твіттер»

Беттіну Штарк-Ватцінгер

Юлія Сергєєва, «Вечірній Київ»

«РІШЕННЯ ДЛЯ ПОКОЛІНЬ»: ЧОМУ ЗАБОРОНА РОСІЙСЬКОЇ У МОГИЛЯНЦІ МАЄ СТАТИ «МОВНИМ ВОГНЕМ»

У Національному університеті "Києво-Могилянська академія" заборонили спілкуватися російською мовою. Таке рішення вишу відразу спровокувало чимало дискусій.

Все ж, попри критику, чимало свідомих українців називають такий крок могилянців прогресивним та державотворчим.

Російська у Києво-Могилянці – під заборону

Відтепер у закладі вищої освіти, окрім викладання, російською мовою не можна розмовляти навіть між собою. Правило стосується усіх: викладачів, студентів, адміністрації. Його ухвалили під час 40 сесії Академічної конференції університету і прописали у нових Правилах внутрішнього розпорядку вишу.

Чи каратимуть студентів за порушення

Президент "Києво-Могилянської академії" Сергій Квіт при цьому заявив, що за вживання російської все ж не каратимуть. До того ж ніхто не відстежуватиме, якою мовою спілкуються викладачі зі студентами.

Квіт також пояснив, що суть не в покаранні. Це рішення має сформувати внутрішню думку, що "Могилянці" повинна бути повністю україномовним університетом.

"Це питання не покарання, а культурних змін... Ми вважаємо, що в нашому університеті має звучати українська мова", — наголосив президент ЗВО.

"Ми – в Україні. Мова освіти – українська"

Чимало українців погоджуються із рішенням заборонити російську мову у стінах Києво-Могилянці.

Так, режисер Наріман Алієв жартома запитав, на який факультет вступати у ЗВО.

Активіст Сергій Стерненко натомість зазначив, що виш усе правильно робить.

А правозахисник Олександр Аронець, який закінчив Києво-Могилянську академію ще у 2010 році, пригадав, що вже у час його навчання викладачі на перервах "часто робили жорсткі зауваження студентам, які дозволяли собі в кулуарах спілкуватись російською". А про російську на парах не було і мови". Але коли запровадили ЗНО, ситуація сильно погіршилась й російської стало значно більше.

Співзасновник і голова правління Фондації

"DEJURE", яка займається реформуванням системи, правосуддя Михайло Жернаков наголосив, що академія завжди добре відчувала тренди й часто їх започатковувала.

"Могилянці – це не просто прогресивний український виш. І виховала не одне покоління вільних людей. російська мова ж – зброя проти української державності. А публічні простори, а особливо ті, де твориться майбутнє України, мають бути вільними від ворожої зброї", — наголосив Жернаков.

При цьому чітко відповів на критику такого рішення захисникам російської мови.

"Саме російська мова була і є інструментом геноциду українського народу", — акцентував Жернаков.

Медіаюрист Ігор Розкладай при цьому згадує, що саме завдяки атмосфері у Могилянці під час навчання повністю перейшов на українську мову.

"Я до 20+ років був російськомовним. І саме заборона в НаУКМА російської будь-де в її стінах була чудовим стимулом і середовищем, щоб повністю перейти на українську. Не знаю, у кого що там горить, хай собі куплять вогнегасник чи насиплять льоду в штанці. російська має піти за кораблем і росією на звалище історії. Крапка", — переконаний Розкладай.

Головний редактор "Історичної правди" Вахтанг Кіпіані, який викладав у Могилянці, зі свого боку написав, що на жодній з своїх пар російської мови не було. Усі запрошені гості у виші говорили лише українською.

"Якби хтось спробував би відповідати на парі або скласти підсумкову роботу російською – був би ввічливо повернутий з високих емпіреїв на грішну землю. Це український виш. Ми в Україні. Мова освіти – українська. Мова середовища, яке ми спільно формуємо, – українська. Кому це не подобається – можуть себе не силувати", — наголосив Кіпіані.

"Рішення спричинило бурю серед русифікованих українців"

Все ж не обійшлося і без ложки дьогтю. Про свої права "ущемльонних (ущемлених)" нагадали противники такого рішення. Вони вважають, що "це ганьба і порушення прав та свобод особистості".

Серед таких – вже колишній радник голови ОП Олексій Арестович. Він назвав рішення Могилянці "неконституційним" та "неетичним", а також "порушенням базових принципів цивілізації, за які ми б'ємось".

А головна редакторка "Гендер в деталях" Тамара Злобіна заявила, що заборона Могилянці на російську мову – "нецивілізоване" рішення.

Їм на противагу – допис кандидата економічних наук, доцента, правозахисниці Світлани Вовк. Вона зауважила, що "рішення про заборону російської мови в Києво-Могилянській академії спричинило бурю серед русифікованих українців. Вони одразу заспівали пісню про власні права, гарантовані Конституцією.

"Хочу нагадати: мова є головною складовою сучасної політичної ідентичності українців та фактором, який гарантує стійкість та виживання суспільства і держави", — наголосила Вовк.

При цьому уточнила, що університетська автономія надає право ухвалювати та застосовувати такі рішення. І ніхто не може оспорювати їх.

"Необхідне для майбутнього покоління рішення"

Депутатка ж Київської міської ради, парамедикіння Аліна Михайлова, яка не з чужих слів знає, як росія хоче знищити Україну та її мову, наголосила, що рішення київського вишу має стати прикладом.

"Могилянці – топ. Рішення щодо заборони російської мови має стати прикладом як для інших ВНЗ, так і загалом нашої країни. Напівміри ми сповідували всі попередні роки Незалежності, зокрема, і 8 років війни. Достовідувались. Достатньо", — наголосила Михайлова.

Відтак бачимо, наскільки рішення Могилянці є фундаментальним та важливим. Особливо у час повномасштабної війни з росією. З агресором, який століттями забороняв та намагався стерти з лиця землі нашу мову. Аби згодом знищити і державу. Але Україна вистояла, а наша мова стала своєрідним "благодатним вогнем". Ось чому по слідах могилянців мали б піти інші прогресивні заклади вищої освіти. І не лише вони. А чи підхоплять таку мовну естафету – покаже час...

Фото: «Читати Київ»

Марія Волошин, «24 канал»

ПРО ПОЧАЇВСЬКУ ЛАВРУ, СТАВЛЕННЯ ДО РОСІЯН, УЧАСТЬ ПАПИ В ОБМІНІ ПОЛОНЕНИХ, ЗАГРОЗИ ДЛЯ ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ

ІНТЕРВ'Ю БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА «УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВДІ»

В інтерв'ю «Українській правді» Отець і Голова УГКЦ Блаженніший Святослав розповів про складні відносини з керівниками московського патріархату, пригадав, як телефонував Папі Францискові в перші тижні повномасштабної війни, а також застеріг суспільство від «духу диктатури». Гнів треба перетворити на мужність і стійкість. Праведний гнів є нашою силою.

— Навколо нас дуже багато болю: Маріуполь, Бородянка, Буча, Ірпінь, Ізюм, Дніпро, Бровари — можемо довго перераховувати понівечені міста й села нашої країни. Чому Бог допускає це жахіття?

— (Пауза). Ми не знаємо. Ми не розуміємо до кінця всього Божого задуму.

Очевидно, що через біль ми чогось вчимося, він нас трансформує і робить інакшими.

Не можна оправдувати завдання болю, але ми мусимо навчитися його правильно переживати. Немає такої людини, яка би прожила життя, ніколи не зазнаючи болю. Але бідна та людина, яка живе, втікаючи від болю і труднощів. Адже вміння переживати біль робить нас незламними.

Іноколи ми не можемо змінити обставини й уникнути болю. Але що можемо зробити? Можемо сформувати своє ставлення і до болю, і до обставин, у яких живемо.

Формування ставлення до того, що нас болить, і є пошуком сенсу, для чого ми це робимо. Ваше запитання — це запитання про пошук сенсу: задля чого?

Якщо моє страждання має значення, тоді розумію, що воно було не даремним.

Ми чуємо такі слова в Євангелії: «Хто витримає до кінця, той спасеться».

Від початку війни, коли біль тільки наростав, люди зверталися до Церкви саме за допомогою, щоби віднайти сенс свого болю. І коли якась людина — чи то військовий, чи то цивільний, чи навіть державний діяч — бачила, що є вища цінність, задля якої варто терпіти, тоді той біль ставав джерелом незламності.

У таких обставинах з'являється дуже особлива роль і місія Церкви. Пригадую, як у болючі дні облоги Києва, я відвідував київського міського голову Віталія Кличка. Я хотів запитати, скільки людей залишилося в Києві, які найнагальніші потреби. Ми говорили про різні речі, а тоді він мені каже: «Знаєте, більш ніж хліба і одягу, ми потребуємо слова надії». І крім Церкви, крім Божого слова, тої надії ніхто не може дати. У Христовому Євангелії ми бачимо життєдайні вищі цінності, задля яких варто жити.

Тема болю дуже складна, і кожна особа проживає цей біль унікально. Пригадую багато таких обставин, коли ти нічого не можеш зробити для людини, але можеш розділити її біль, навіть нічого не говорячи. Тому нам потрібно бути поруч.

Ми не знаємо всього і не розуміємо. Не повинні все пояснити, все раціоналізувати, бо війна — це без-

глуздя, яке не піддається чіткому раціональному поясненню. Але ми можемо змінити наше ставлення до тих обставин, у яких перебуваємо, і їх подолати.

— Як українцям зараз правильно ставитися до росіян із християнського погляду?

— Коли ми сьогодні в Україні чуємо слово «росіяни», перед нашими очима з'являються кадри масових тортур, знищені міста й села. Тому по-людськи нині українці відчувають, що росіяни — це чужинці та вбивці, які прийшли, щоб забрати в нас усе те, що маємо та ким ми є.

Ми не можемо йти на компроміс зі злом. І нам по-людськи важко в тих вбивцях побачити людей. Бачимо, що все те, що сьогодні розз'являє вбивчу пашу на Україну — це наслідки хвороб пострадянського суспільства, яке в росії, замість того, щоб оздоровлятися після радянського союзу, почало загнивати.

Пригадую слова Ельдара Рязанова, який казав: «У нас страна большая, гнить будем долго (У нас країна велика, гнити будемо довго)».

Але по-християнськи ми хочемо дати шанс кожному покаятися. Зараз це дуже важко.

Гнів, особливо коли бачимо всі злочини, — це природний інстинкт людини. Якщо б ті всі злочини в нас не викликали люти, то це б означало, що ми є співучасниками зла, тобто, що ми в той чи той спосіб його толеруємо і похваляємо.

Але гнів потребує трансформації й обрамлення. У християнському розумінні праведний гнів є матеріалом для чесноти мужності. Нам потрібна сьогодні мужність.

Мужність, щоб вистояти, мужність, щоб перемогти. Бо якщо гнів не буде трансформований у мужність, він може стати деструктивним.

Кажуть, що страх — це поганій поради. Гнів також може бути таким. Тому християнська аскетична практика показує, що ми справді можемо перетворити гнів на мужність

і стійкість. Цей праведний гнів може стати силою, — силою, яка здатна перемагати.

— Українська Православна Церква — яке ваше особисте ставлення до неї?

— Стосунки між Українською Греко-Католицькою Церквою і російською православною, яка була названа Українською Православною Церквою московського патріархату, історично складні.

Ми пережили процес ліквідації нашої Церкви.

— Дозвольте уточню: чи московський патріархат дорівнює російській державі?

— І так, і ні. російська православна церква в радянському союзі була інструментом держави. Багато хто з істориків стверджує, що справжнім її творцем був сталін. Очевидно, що вона була інструментом для каналізування релігійних почуттів вірян у потрібному напрямку для радянської держави.

Трагічним моментом у стосунках із російською православною церквою був псевдособор у Львові 1946 року, коли сталінський режим насильно ліквідував нашу Церкву й усе майно передав рпц. Сьогодні російська православна церква живе ідеологією, баченням себе і своєї території з тих часів.

Очільники цієї церкви кажуть, що Україна — це їхня канонічна територія. Всі колишні країни радянського союзу підпадають під це визначення. Це щось, що походить із уявлення про свої завоювання з часів сталіна.

Пригадую, як перед початком повномасштабної війни в Україні тодішній очільник відділу зовнішніх церковних відносин московського патріархату митрополит іларіон алфеев отримував орден із рук путіна і сказав: «Багато хто говорить, що наш відділ зовнішніх стосунків — це церковний МЗС, а насправді ні, ми є церковне міністерство оборони».

Повертаючись до вашого попереднього запитання, скажу відверто: ми намагалися йти на діалог, щоб побудувати стосунки для ліквідації ран минулого.

— І як? Що вийшло?

— Великого зрушення, на жаль, не відбулося. Чому? Бо наша позиція була такою, що з російською православною церквою ми хочемо вбудувати нормальні стосунки, як і з усіма православними Церквами. Ми хочемо розмовляти з ними, як і з суб'єктом стосунків. Адже в нас залишилися рани Львівського псевдособору, і їх, можливо, має і православна сторона з 1990-х років, коли наша Церква виходила з під-

пілля та повертала собі своє. Ми відчували, що до 2014 року УПЦ ще вбудовувала свою суб'єктність, але потім москва цілковито її цього позбавила.

— Як це відбулося на практиці?

— Коли я зустрічався з митрополитом алфеевим, то сказав: «Ми хочемо вести діалог з лаврою», він відповів: «Вони не готові. Єдиним суб'єктом, з ким можна говорити про них, є ми». Тобто москва вже тоді забрала суб'єктність Української Православної Церкви і виступала її єдиним речником до світового християнства.

Це для нас було доволі складно. москва не дуже хотіла з нами говорити. Вони не вважали Українську Греко-Католицьку Церкву суб'єктом переговорів. Радше говорили з Ватиканом про нас, але без нас. Цікаво, що Апостольська столиця постійно наголошувала: «Ось помісна Українська Греко-Католицька Церква — спілкуйтеся з нею». Як бачите, стосунки в нас непрості й доволі різні.

От із блаженної пам'яті Володимиром Сабоданом я мав багато гарних особистих зустрічей. Натомість на всі мої прохання про яку-небудь двосторонню зустріч із митрополитом Онуфрієм завжди одержував відмову.

Ми бачилися винятково на державних заходах.

— Не хотів зустрічатися?

— По-людськи ми, очевидно, віталися, але до двосторонніх відносин як представителів Церков не доходило. Хоча ми постійно їх ініціювали.

— Чи варто заборонити діяльність УПЦ?

— Сумніваюся. Я не хочу вказувати нашим законодавцям, але... Ми теж були заборонені, пережили підпілля. Ба більше, сам факт, що ми були мученицькою Церквою, яка не стала Церквою-колаборантом із радянською владою, врятував наш моральний авторитет.

Важливо розуміти, що заборона Церкви не означає припинення її існування. Чому? Бо Церква — це не тільки релігійна структура, не тільки організація, що має статут, керівника, релігійний центр. Церква — це люди, які мають конституційні права. Доки будуть люди, орієнтовані на московське православ'я в Україні, доти ця церква існуватиме. Навіть тоді, коли, згідно з державним законодавством, буде поза законом. Якщо її заборонити, тоді ми дамо їй до рук пальму мучеництва, дамо можливість перейти у глуху опозицію і стати тими, які потім претендуватимуть на автентичність.

► Продовження з стор. 13

Я недавно сказав одному законодавцю: «Якщо ви хочете увіковічнити московський патріархат в Україні — забороніть його».

Але держава має право дбати про свою національну безпеку. І тому, якщо чи серед католиків, чи протестантів, чи юдеїв, чи мусульман, чи православних є зрадники, небезпечні для держави, зокрема під час воєнного стану, то їх треба виявляти і, дотримуючись усіх законів, вживати певних заходів.

Не треба переслідувати за належність до церковної структури, але за злочини проти своєї держави, бо в цьому ми всі рівні.

Тому, можливо, потрібно те саме запитання поставити по-іншому і зрозуміти, що насправді не йдеться про те, щоб комусь обмежити релігійну свободу, а про те, щоб північний сусід, який сьогодні нас вбиває, не міг використовувати жодну з Церков для своїх геополітичних цілей.

— **Як ви, до речі, можете прокоментувати обшуки СБУ в церквах і монастирях УПЦ?**

— Це справа органів державної влади. Коли вони мають на це причини, тоді діють.

Поки що ми беремо це до відома. Тобто ми не можемо якось формувати нашу позицію щодо факту обшуків. Побачимо, який буде результат.

Щодо правомірності обшуків, їхньої законності — треба проконсультуватися в юриста. Якщо дії служб правомірні, тоді ми не можемо вказувати правоохоронним органам, як їм діяти.

— **7 січня Службу Божу в Києво-Печерській лаврі очолив представителю ПЦУ митрополит Епіфаній. Чи побачимо ми Службу Божу Блаженнішого Святослава в Почаївській лаврі?**

— Тоді, коли нам цю лавру повернуть (усміхається).

— **Чи ви претендуєте на це повернення?**

— Ми не претендуємо на жодне майно православних братів.

Нашу Церкву в російській імперії ліквідували ще 1839 року. І все наше майно віддали православним. Якби ми сьогодні почали вимагати його повернення, то почали б чергову хвилю релігійної війни.

Є загальнонаціональні символи, які промовляють до умів та сердець. І таким є Софія Київська — материнський храм для всіх нас. На нього не може претендувати одна конфесія, бо тут є спільне коріння всіх.

Дасть Бог, одного дня ми всі будемо єдині. Тобто всі ті поділи, які сьогодні існують, між православним світом і католицьким, сподіваюся, крок за кроком будуть подолані. І тоді Софія Київська знову буде спільним храмом для усіх спадкоємців Київської Церкви.

Тому ми не претендуємо на майно, але кажемо: «Це теж стосується нашої історії, нашої тотожності. Ми теж там хочемо почуватися, як вдома».

Форму цього можна узгоджувати. Так само говоримо і про Почаївську лавру: ми не хочемо пред'являти

майнові претензії, але говоримо, що це історично великий духовний центр нашої Церкви.

Дослідники київського християнства в Речі Посполитій стверджують, що колись була неписана домовленість між православними в Києво-Печерській лаврі та греко-католиками у Почаївській щодо друку літургійних книг: те, що друкували в Почасві, вже не друкували в Києво-Печерській лаврі. Чому? Бо книгами ми обмінювалися.

Почаївська лавра була унікальним центром музичної, духовної, релігійної та міжнародної культури.

Очевидно, коли Унія була ліквідована, то російські царі перетворили Почаїв на прикордонний форпост. А радянська влада Почаївську лавру з її територією спеціально приєднала до Тернопільської області, щоби знищити Унію в Галичині.

Тому той, хто прийматиме рішення, кому надати доступ для молитви, мусить враховувати, що Почаївська лавра має історичне відношення до нашої Церкви.

УГКЦ цю історію плекає і пам'ятає.

— **Ви кажете, що майно вас не цікавить, але доступ для служіння — так? Які конкретні кроки ви робите, щоб одержати доступ до Почаївської лаври?**

— Поки що ніяких, тому що ми не чули про якісь конкретні кроки щодо зміни статусу цього святого місця. Побачимо, які створюватимуться можливості, комунікуватимемо з тими, хто творитиме нові обставини.

Одна річ — майнові претензії, а інша — право молитися там, де молилися наші предки. Ми не піддаємо сумніву право власності держави, але хочемо мати доступ до цієї святині.

Ми стараємося розбудувати своє, а не чекати, щоб нам щось передали.

— **В останні роки бачимо велику активність ПЦУ. Навіть те, що вони зуміли провести Службу Божу в лаврі, вже багато значить. На цьому фоні Українська Греко-Католицька Церква виглядає досить повільною. Які кроки ви робите, щоб не втрачати своїх вірних, аби вони не переходили до ПЦУ?**

— Ми намагаємося навіть під час війни бути найперше Церквою. І ні в якому разі не хочемо стати інструментом у якихось політичних рухах, навіть якщо вони суперпопулярні.

Очевидно, ми спостерігаємо за перерформатуванням українського православ'я. Це — внутрішня православна ситуація, яка має і важливий політичний вимір. Ми не беремо в цьому участі, як не брали участі в рухах довкола Об'єднаного собору чи отримання Томосу. Тому не треба чекати якоїсь нашої активності, бо це внутрішні справи наших православних братів.

Щодо вірних, то не думаю, що ми їх втрачаємо. Ми намагаємося робити своє. Ми активні там, де маємо бути активні, де відчуваємо, що це наша компетенція, наше поле для діяльності.

— **Хто сьогодні у Ватикані ін-**

формує Папу Франциска про війну в Україні?

— Не маю до кінця відповіді на це запитання і не можу сказати, якими каналами інформації він поспілкується. Але, знаючи Папу особисто, скажу, що він не любить бути прив'язаним до жодного з каналів. Він, як добрий єзуїт, живе за правилом: ми порадилися і я вирішив. Тобто слухає дуже багато, але рішення приймає самостійно і формує своє бачення.

Коли йдеться про суспільно-політичні обставини чи питання військових обставин, тут він не є непомильним. Він може помилятися. Тому дуже важливим є спілкуватися.

Від початку повномасштабної війни я особисто дуже інтенсивно з ним спілкувався.

— **Чому ви не відмовили його від Хресної дороги, коли росіянка й українка спільно несли хрест? Потім було кілька суперечливих заяв Папи. Чому ви не вплинули на нього, якщо постійно перебували з ним у контакті?**

— Ми впливали, як могли.

— **Чому не вдавалося?**

— Це інше питання. Були причини, які я, можливо, до кінця не знаю і не розумію. Але ви бачите, що його позиція еволюціонує. Як, зрештою, і західних лідерів. Пригадайте, як німецька влада реагувала на початку війни на нашого посла: «За два-три дні вас не буде, нащо вам допомагати?». Сьогодні вже позиція інакша. А Ватикан живе в інформаційному полі Європи й Італії зокрема.

Справді, у мене були відчуття, що нас не до кінця розуміють. Я запитував себе, чому так? І усвідомив: щоб нас розуміти, треба з нами бути. От, наприклад, папський нунцій тут із нами. Він нас розуміє, бо ні на день не полишав Київ. Тобто що далі від епіцентру подій, то він по-іншому виглядає. Хоча наша місія інформувати мала ефект і наслідки.

От ви згадували про Хресну дорогу. Це ж не була Хресна дорога примирення з росією. Це була Хресна дорога, яка щороку відбувається у Великодню п'ятницю в Колізеї. Її готували ще до початку великої війни.

Ми про зміст довідалися в понеділок Страсного тижня, а сама подія відбувалася у п'ятницю. Ми відразу зрозуміли, що це абсолютно поза контекстом тепер. Ці жести для нас образливі.

— **Що ви зробили?**

— Найперше — спілкувалися.

— **Зателефонували Папі?**

— Звичайно!

— **Що він сказав?**

— Він не міг зрозуміти, у чому протест українців. Адже примирення одне з головних меседжів християнства. Як так, що українці сьогодні головний меседж християнства не сприймають? Апостол Павло вважав себе апостолом примирення.

Я йому кажу: «Святіший Отче, ми не говоримо про те, що ми відкидаємо ідею примирення. Ми кажемо, що примушувати нас до примирення не можна». Тому мій коментар був таким: «Так, але ще ні».

— **Що Папа сказав?**

— Він слухав дуже уважно.

— **І зробив по-своєму?**

— Але що зробив? Жодних підготовлених текстів не читали. Тобто вже анонсованого обряду вони не змінили, проте жодної інтерпретації, жодного тексту про примирення не було.

Крім того, я спілкувався з іншими очільниками Ватиканської курії, зокрема Державним секретарем, яким пояснював, у чому мутація поняття миру, яку провадить росія. Я пояснював, що ідея «принуждення к миру (примусу до миру)» — це ідея російської агресії, яку вона вперше використала проти Грузії. Тому сьогодні, коли наповнюють релігійними символами ідею «примусу до миру» — це справді може створити ситуацію, що українці взагалі відкинуть ідею миру як таку.

Спочатку треба перестати нас вбивати. Потім потрібно повернути справедливості — вони мають вийти з нашої землі. Має настати момент, коли злочинець буде названий злочинцем і буде засуджений, мають бути виплачені компенсації Україні й українцям, які постраждали. Тобто мусять бути зроблені певні кроки до того моменту, коли ми зможемо почати говорити про процес примирення.

І зараз я можу стверджувати, що нас почули. 24 листопада Папа написав листа до українського народу. Я думаю, що до нього нам треба повернутися і ще раз прочитати. Там Папа сказав все! Не йшлося про якусь дипломатію, не йшлося про якісь традиції посередництва між сторонами, що воюють, яких Ватикан завжди дотримувався у своїй політиці. Там мовиться про серце душпастиря, яке вболіває за своїх людей.

Ми цього листа читали у всіх наших парафіях. Тому бачимо, що варто говорити, навіть тоді, коли тебе відразу не почують, відразу не змінять запланованої акції, але правда про Україну має свою силу і ми мусимо її свідчити.

— **Чи великий вплив посла росії у Ватикані на Папу? Взагалі чи існує проросійське лоббі у Ватикані?**

— Думаю, що існує, бо росія дуже інтенсивно розвивала свої дипломатичні стосунки з Ватиканом, вкладала величезні ресурси у пропаганду своєї культури в Італії, зокрема у Ватикані. Відколи почалася війна на Донбасі, вона «бомбардувала» Ватикан різними ініціативами, серед них і культурними.

Тому, я думаю, що Українська держава повинна активізувати високоякісну дипломатію на цьому рівні, щоб ми теж там могли бути активно представлені.

— **Ви бачилися з Папою у листопаді. Чи розповідав він про свою зустріч із керівником Головного управління розвідки Кирилом Будановим?**

— Про зустріч Папи з Будановим розмови не було. Я не хотів запитувати, бо це було б неетично.

— **Яка тоді участь Папи в обміні полоненими?**

— Справді, Папа дуже інтенсивно задіяний у всіх можливих каналах,

► Закінчення на стор. 15

щоби звільняти українських полонених. Я особисто щонайменше раз у місяць подаю список документів на військовополонених, бо, відвідуючи наші громади, постійно чую: «Допоможіть!». Кажу людям: «Добре, дайте конкретну інформацію». І відразу намагаюся передавати до рук Папи. Навіть під час останньої зустрічі передав папку з документами. І знаю, що справи рухаються.

Які інструменти має Ватикан? Це — дипломатичні канали. Наскільки вони успішні сьогодні? Це питання.

Ми бачимо, що росія зневажає дипломатію. Часом для них дипломатія — це наче слуга для задоволення військово-політичних рішень. Тому наскільки ефективна на сьогодні взагалі дипломатична дорога для будь-якого врегулювання цього протистояння — складно відповісти. Але те, що Апостольська столиця всі можливі зусилля робить, я можу засвідчити особисто.

— **Ми вже починаємо бачити багато проблем, які нам доведеться вирішувати після перемоги. Є дуже багато ран, переживань, ненависті. Які ви бачите найбільші виклики перед українським суспільством після перемоги?**

— Щоб побачити все, треба дочекатися перемоги. Але вже видно рани, про які ми згадували, і вони ще дадуть про себе знати. Ознаки

зраненого суспільства будуть дуже різні. Зокрема, буде великий рівень агресивності й конфліктності.

Тому сьогодні всім, хто працює з людьми, потрібно бути подвійно мудрим, щоб нікого не образити, нікого не спровокувати. Насправді нині нашим священникам на тому етапі доволі непросто.

Ми бачимо, що домашнє насильство зашкалює. І це теж виклик, зокрема і для Церкви.

Я бачу ще одну важливу проблему, яка, можливо, ще не так гостро стоїть. Проте маю відчуття, що суспільство починає змучуватися від демократії.

— **Я саме про демократію і хотів вас запитати...**

— Є ризик, що нам починає імпонувати привид диктатури в Україні. І це дуже небезпечно.

Всі роки незалежності України наша Церква вишколювала громадян до зрілої особистої відповідальності за суспільство. Бачимо, що певною мірою плодом такого виховання була Помаранчева революція, Революція Гідності. Суспільство хотіло контролювати владу, стало дуже вимогливим до неї і не бажало повторювати помилок попередніх революцій.

Я пам'ятаю Майдан 2013-2014 років. Не було єдиного яскравого політичного лідера, на кого можна було б повісити відповідальність за дер-

жаву, на відміну від гасел 2004 року, пам'ятаєте? Ющенко! Ющенко!

Але, на жаль, сьогодні демократія не дає належного рівня безпеки, що вона заслабка в реагуванні на виклики.

Появляється втома, яка змушує віддати відповідальність комусь іншому: я тебе вибрав, а тепер ти сам давай собі раду — я стану збоку і подивлюся, що в тебе вийде. Ще раз: це дуже велика небезпека!

Розуміємо, що світ підтримує Україну саме тому, що ми хочемо бути вільною, демократичною державою. Світ підтримує демократію в Україні на протигагу тоталітарному режиму північного сусіда.

Ми не маємо перетворитися на внутрішню копію того, хто на нас напав. Психологи говорять про випадки, коли жертва починає уподібнюватися своєму кривднику.

Тому я закликаю всіх пам'ятати й розуміти, що війна в Україні — це війна за демократію і цінності.

Ми всі потребуємо справедливого суду як окремої гілки влади, справжнього парламентаризму, справжньої політичної культури в Україні, яка б забезпечила певні протигаги. Ось тому виклики справжньої демократії, прозорого й відкритого суспільства в Україні після закінчення війни будуть дуже непростими.

— **Наприкінці: чи гріх бажати смерті?**

— Так, гріх. Бо коли я бажую смерті іншому, то я сам вмираю. Це дуже делікатна річ під час війни.

Інколи мушу зупинити агресора, навіть ціною його смерті, але тоді я маю обрати життя для свого народу, своєї Батьківщини.

— **Чи гріх бажати смерті путіну?**

— (Робить паузу та починає сміятися) Ой, треба буде за нього каятися.

Фото: УКУ

Роман Кравець,
«Українська Правда»

ПОСТУП
українська радіопрोगрама
Щонеділі 9-10 год. вечора
на хвилях FM 88,9
у прямому ефірі
www.cirvfm.com

Новини з України та світу
Інтерв'ю та дискусії
Замовляйте у нас музичні вітання

Tel. 647-550-5735
e-mail: ukrradiofm@gmail.com

Слухайте і підтримуйте нас!
Розрахунковий рахунок #43282
у кредитовій спілці Будучність
Керівник і ведуча - Любомира Матвіяк

Steve M. Woloshyn
Sales Representative

RIGHT AT HOME
REALTY INC. BROKERAGE

Office: 905-565-9200
Fax: 905-565-6677 Cell: 416-823-5551

7045 Edwards Blvd.
Suite 401 Mississauga, ON L5S 1X2

www.SteveWoloshyn.com
Email: swoloshyn@trebnet.com

Пам'ятайте, що з кожного продажу я жертвую, у Вашому імені, \$500 на Euromaidan для допомоги українським військовим.

Будьмо в КОНТАКТ-і

ONTARIO: Thursday at 10:00 PM
Sunday at 3:00 PM
Tuesday at 8:00 AM

ALBERTA: Sunday at 10:00 AM

British Columbia: Sun 11:00 AM

Next GEN!

ON: Thu at 11:00 PM, Sat at 9:30 PM, Sun 4:00 PM
AB: Thu at 1:30PM, Sat. 1:30 PM BC: Sat at 11:00 AM

ALBERTA KONTAKT: AB: SUN 3:00 PM, Mon 8:00, Tue 3:00 PM
ON: TUES 7:00 AM BC: SAT 15:00

STUDIO@KONTAKT.CA

Плянуйте посвячення нового пам'ятника на Зелені Свята чи Великдень?

Зауважте, що виготовлення пам'ятника на замовлення може тривати від 2-х до 4-х місяців.

Замовляйте якнайшвидше, щоб уникнути розчарувань.
Фірма виготовлення пам'ятників

Eternity in Granite

вигідно розташована в бюрі Цвинтаря, пропонує:

- Великий вибір граніту
- Індивідуальне оформлення на комп'ютері
- Професійні портрети та різьба
- Написи будь-якою мовою на бажання замовника
- Помірковані ціни

“Eternity in Granite” передає свої прибутки на утримання Цвинтаря. За дальшими інформаціями просимо звертатися до адміністрації.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦВИНТАР СЯТОГО ВОЛОДИМИРА
1280 Dundas Street West
Oakville, Ontario
L6M 4N9

Тел: (905) 827-1647 1-888-386-1264 Факс: (905) 847-9108

ПЕРЕДПЛАТИТЬ ГОМІН УКРАЇНИ

ОГОЛОШЕННЯ
Тел.: (416) 516-2443
Факс: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com

Road to Professionalism

Steve
905-385-8332

Specializing in: Classroom Teacher
Senior Driver Education In-Car Educator
80+ Licence Renewal D.C.A

Купівля та продаж нерухомості!

RE/MAX

- Професійна допомога при купівлі та продажі будинків, квартир, бізнесів
- Допомога в отриманні mortgage
- Безкоштовні консультації

БОГДАН ПОПОВИЧ
Sales Representative
E-mail: bpopovych@trebnet.com
(Not intended to solicit agencies of any kind)

Cell: (416) 882-3490

BCU Кредитова Спілка Будучність

BCU RRSP ЕСКАЛАТОР*

RRSP ЕСКАЛАТОР НА 3 РОКИ

4.45%   **4.85%**   **6.00%**
Рік 1   Рік 2   Рік 3

ЧИ ВИ ЗНАЛИ?

Річний ліміт рахунку RRSP на 2023 рік становить \$29,210, плюс вся сума невикористаних внесків, які Ви могли накопичити.

Потрібна допомога для максимальної суми для RSP? Запитайте нас! Щоб отримати якнайбільшу вигоду і використати всі суми з попередніх років, Ви можете скористатися нашою спеціальною позицією RSP.

Кредитова Спілка Будучність може допомогти вам збільшити свій внесок в RSP за допомогою нашого кредиту **BCU RSP Loan***

1 year PRIME • 2 years PRIME + 0.25% • 3 years PRIME +0.50%

Кредитова Спілка Будучність допоможе вам взяти позику вже зараз, і ваші пенсійні заощадження зможуть збільшуватися з нашою допомогою для вашого майбутнього. З позицією BCU RSP Loan* від Кредитової Спілки Будучність ви можете збільшити свій внесок до RSP за цей податковий рік або скористатися невикористаним лімітом сплати податкових внесків за попередні роки. Наші спеціальні відсотки на кредит BCU RSP Loan* допоможуть вам легко досягти своїх пенсійних цілей.

Позика BCU RSP Loan* може допомогти вам зменшити податок на прибуток.

Внесення максимальної суми вашого вкладу може допомогти вам збільшити податкові відрахування, заощаджуючи ваші важко зароблені гроші та допомагаючи вам спланувати своє майбутнє.

Завітайте до відділу Кредитової Спілки Будучність або на сайт bcufinancial.com.

*Terms and conditions apply: 3-year escalator only; NEW and EXISTING money; Offer valid for Registered Retirement Savings Plans only. Rates are annual and subject to change. Offer ends March 1, 2023. We reserve the right to change, extend, or withdraw this offer at any time.

*Terms and conditions apply: valid for open RSP Loans only, OAC, BCU Prime 7.15% as at February 2, 2023. We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Rates are subject to change. Offer ends March 1, 2023.

BCU Кредитова Спілка Будучність

КРЕДИТ НА НЕРУХОМІСТЬ

5.35%*
5 років

Deposit Special

5.05%   **5.10%**
19 місяців   29 місяців

Завітайте до відділу Кредитової Спілки Будучність або на сайт bcufinancial.com.

Rates are annual and subject to change. Offer valid from February 1, 2023.
*Terms and conditions apply: 5 year closed, fixed rate only; conventional or high-ratio; OAC; detailed terms and conditions available upon request. We reserve the right to change, extend, or withdraw this offer at any time.

*Terms and conditions apply: 19 and 29 month terms only; NEW and EXISTING money; includes Registered and Non-Registered Funds. Offer valid from February 1, 2023. Rates are annual and subject to change. We reserve the right to change, extend, or withdraw this offer at any time.